

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Marcosən'

Juan ben' bchoa beṇə' nis be'e
xtižə' Diozən' latjə dašən'

1 De'en nga chzoja' naquən
dižə' güen dižə' cobə de'en
chzejni'in che Jesocrisən' ben'
naquə Xi'in Diozən'. Na' na'a
solaogua' gua'a xtiže'enə'.

²De'e profet Isaiazən' ben' be'
xtižə' Diozən' cana' bzoje' can' gož
Diozən' Xi'inə'enə', gože'ene':

Eseła'a to beṇə' güe'e xtižo'onə'
par ničh nitə' beṇə' probnid par
yoso'ozenague' čhio' catə'an
əžino' yežlyon'.

³Le' əne' zižjo latjə dašən', ne':
“Le'e so probnid par əgwzenagle
che Xanchon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par
əgwzenagle che' catə'an yide',
de'en gonle ca' gwxaquə'əleben
cana' chonle chxi' chloale nez
ca' catə' chidə to beṇə' bla.”

⁴Na' goquən' catə' Juannə'
ben' bchoa beṇə' nis gwyeje'
latjə dašən', na' gwzolaogüe'
gwdixjue'ine' beṇə' de que cheyalə'
yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'
na' yesə'nabene' Diozən'
əgwnitlaogüe'en, na' yesə'əchoe'
nis. ⁵Na' beṇə' ca' za'ac yoguə'

yež gan' mbane Jodean' na' beṇə'
Jerosalen ca' gwsa'aque' ja'aque'
yao Jordannə' gan' zo Juannə'
par bosozenague' xtiže'enə'. Na'
bosozə'oadole'e lao Diozən', na'
Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o
yao Jordannə'.

⁶Juannə' gwyaze' lachə' de'en
gwsə'one' len yišə' xa camey. Na'
par dobey che' bchine' to sint de
yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na'
lecəə gwdaogüe' šil'in bia ser bia
nitə' yixə'. ⁷Na' gwdixjue'ine'
beṇə' gwne': —Yidə yeto beṇə'
zaquə'əche ca nada', na' nada' bito
zaca'a par gaca' xmose'. ⁸Nada'
babchoa' le'e nis, pero na' be'enə'
yidə gone' ca so Spirit che Diozən'
lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an
chio'o.

Can' goquə' catə'an gwchoa
Jeso'osən' nis

⁹Na' ca tyemp catə'an bchoa
Juannə' beṇə' nis, Jeso'osən' gwze'e
Nasaret gan' mbane Galilean', na'
gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao
Jordannə' na' Juannə' bcho'ene'
nisən'. ¹⁰Na' catə' beyož gwchoa'
Jeso'osən' nisən' bechoje' lo'o nisən'.
Na' le'e ble'iteine' byaljo le'e yoban'

na' ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzōn len le'. ¹¹Na' benene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Le' naco' Xi'ina', na' chacchguēida' chio'. Lechguale cheba chezaquə'əlaža'a le'.

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə'
Jeso'osən' gone' de'e mal

¹²Na' Spiritən' le'e benten par nič gwyej Jeso'osən' latjə dašən'. ¹³Na' Jeso'osən' gwzoe' latjə dašən' čho'a ža gan' chsa'aš bia znia ca'. Na' lao čho'a žan' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' gwlo'oyelə'ən le' gone' de'e malən'. Na' gwde cui gwzoin co'oyelə'ən le' angl ca' besə'əžine' gwsa'aclene' le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' bsd
blo'ine' beṇə' Galilea ca'

¹⁴Na' gwde gosō'ogüe'e Juannə' ližyan', Jeso'osən' gwyeje' gan' mbane Galilean' gwdixjue'ine' dižə' güen dižə' cobə can' ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ¹⁵Na' gwne': —Babžin ža bžin or gaquə can' babžia Diozən' bia' gaquə. Na' babžin ža ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Le'e yedinje xtolə'əle ca' na' lešejle' dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxcn
beḷ par əsa'aque' disipl che'

¹⁶Na' Jeso'osən' gwyeje' cho'a nisdao' Galilean', na' lao zde' cho'inə' ble'ine' chopə beṇə' gwxcn beḷ, choso'ozalə'e yixjw beḷ chega'aque'enə' lo'o nisdə'onə'. Zjənaquə chopə biše'e. Toe' le' Simon na' ben' yeto le' Ndres. ¹⁷Nach gož Jeso'osən' lega'aque':

—Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxcn beḷ. Pero ṇa'a gwzejni'ida' le'e par nič gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

¹⁸Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw beḷ chega'aque'enə' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

¹⁹Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'ədi'e Jacobən' len Juannə' na' len xaga'aque' Sebedeon'. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw beḷ chega'aque'enə'. ²⁰Nach le'e gwṇabtei Jeso'osən' Jacobən' na' Juannə' par žja'aclene' lega'aque'. Na' bosyo'ocua'ane' xaga'aque' len xmosga'aque'en lo'o barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən' na' beṇə' ca' banžague'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en
yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

²¹Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' syoda de'en nzi' Capernaum, na' ža dezcanzən' ja'aque' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. ²²Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' la' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ²³Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ²⁴— Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. ¿Ezedežiyi'o neto'onə'? Nezczeto' no le'. Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bsele'e le'.

²⁵Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

²⁶Na' de'e xi'onə' benən
par gwyaz be'ənə' šon, na'
bgosya'aten le' zižjo nach
bechojən yichjla'aždaogüe'enə'.

²⁷Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə'
lechgualē besyə'əbanene', nach
gwse' ljuežjga'aque': —Nža' can'
chzejni'ine' beṇə', na' nacbia'
nape' yelə' chnabia' de'en chone'
mendad yesyə'əchoj de'e xio'
ca' lo'o yichjla'aždao' beṇə' na'
chesyə'əchojən.

²⁸Na' xtižə' Jeso'osən' le'e gosə'
gwłaljtē doxen Galilean'.

**Jeso'osən' beyone' taobin'
che Simon Bedən'**

²⁹Nach catə' beza' Jeso'osən'
yo'oda'onə' len tapte disipl che' ca'
jəya'aque' liž beṇə' ca' chopə, liž
Simonṇə' na' Ndrəsən'. ³⁰Na' taobin'
che Simonṇə' die' lao camən' yo'e
de'e la, nach gwse'e Jeso'osən' de
que chacšenene'enə'. ³¹Jeso'osən'
bgüiguē'e beṅe'e na' no'olən' na'
bcese'ene'. Na' le'e bechojte de'e
lan', nach le'e gwzož'a'ate no'olən'
bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

³²Baben bgüižən' catə' jso'e
yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenə' na'
beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'
yichjla'ažda'oga'aque'enə' gan' zo
Jeso'osən'. ³³Na' yoguə' beṇə' ža'
yežən' jəsə'ədobe' cho'a puert liž
Simonṇə'. ³⁴Na' Jeso'osən' beyone'
zan beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe',
na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o
zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' zan. Na'
bito be'e latjə bi yesə'əna de'e xio'
ca' chedə' zjəṇezen de que naque'
Xi'in Diozən'.

**Jeso'osən' gwde' doxenlə
Galilea bsed blo'ine'**

³⁵Ža beteyo, nencal catə' gwyas
Jeso'osən' beze'e na' gwyeje' fuerlə
syodan' to latjə ga cui no nla, jene'
orasyon. ³⁶Na' Simonṇə' len beṇə'
ljuežje' ca' ja'aque' jəsyə'ədilje'
Jeso'osən'. ³⁷Na' catə' besyə'əželene'
le' gwse'ene': —Yoguə' beṇə' ža'
syodan' chesyə'əyilje' le'.

³⁸Jeso'osən' gože' lega'aque': —
Šejcho yež ca' zjəchi' galə'əzə, par
nič lecžə chixjui'a xtižə' Diozən'
len beṇə' ca' ža'anə', la' par na'anə'
bsele' Diozən' nada'.

³⁹Ca' goquən' Jeso'osən' len
disipl che' ca' ja'aque' to to yež gan'
mbane Galilean', na' lo'o yo'odao'
che neto' beṇə' Izrael de'en nitə'
to to yež əbsed əblo'ine' beṇə', na'
bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz
yichjla'aždao' beṇə'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
che'i yižgüe' de'en nzi' lepr**

⁴⁰Na' goquən' bgüiguə' to beṇə'
lao Jeso'osən', beṇə' che'i yižgüe'
de'en nzi' lepr, na' be'ənə' bzo
xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —
Gonšguei ben par nič yeyacda'.

⁴¹Jeso'osən' beyaše'ene' le', na' bli
ne'ənə' gwdane'ene' na' gože'ene':
—Guacczə, beyaque.

⁴²Na' le'e beyactei be'ənə'.

⁴³⁻⁴⁴Nach Jeso'osən' bene' mendad
len be'ənə' gože'ene': —Bzenagšga.
Ni tozə cui no güe'elēno' dižə' ca
naquə nga babena' len le'. Gwyej
lao bxožən' nič le'ine' bač
beyacdo', na' bnežjue' bia yixə' gote'
lao Diozən' par nič yexi' yeyacho'
can' na lei de'en bzoj de'e Moisežən'

na' par nich yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

⁴⁵Pero na' be'enə' beze'e gan' zo Jeso'osən' na' be'e dižə' len yoguə' beṇə' bežague' ca naquən' beyon Jeso'osən' le'. Nach gosə' gwłaljə dižə'anə' xte benən ca cuich goquə šo' Jeso'osən' yež ca' na' cuich goquə te' con ca nla'azə. Gwde' fuerlə yež ca' gan' cui no beṇə' chaš. Pero bia'aczə zan beṇə' za'ac yoguə' yež ca' yelə' ja'aque gan' zoe'enə'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
nat to part cuerp che'enə'**

2 Na' goc to chopə ža gwza' Jeso'osən' Capernaunnə' catə' beyeje' de'e yoblə, na' gwse'ene beṇə' de que babežin Jeso'osən' liže'enə'. ²⁻³Na' lgüegwzə besə'əžag beṇə' zan liže'enə' xte bitoch bi latjə gotə' lo'o yo'o che'enə' nic cho'a puertən' par šo'och beṇə'. Na' lao chsed chlo'i Jeso'osən' lega'aque' xtižə' Diozən', besə'əžin tap beṇə' zjənłene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. ⁴Na' catə' gwsa'acbe'line' cui gaquə yesə'əžinłene' beṇə' güe'enə' gan' zo Jeso'osən' tant beṇə' zan ža'anə', gwse'epe' yichjo'olə. Na' bososə'osaljue' yichjo'onə' zaquə' gan' zo Jeso'osən' nach bosə'oletje' be'enə' len xcame'enə'. ⁵Na' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onłilazə' beṇə' ca' zjənłen beṇə' güe'enə', nach gože' beṇə' güe'enə': — Xi'indaogua'a, babezi'ixena' xtolə'onə'.

⁶Pero bałə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' zjəchi'e lo'o yo'onə'. Na' catə' gwse'enene' dižə' ca'

be' Jeso'osən', gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə':

⁷—İBixchen' choe' benga dižə' quinga? Chžia chnite'e Diozən' ca de'en ne' de que chezi'ixene' xtolə' beṇəchən'. Notono gaquə yezi'ixen xtolə' beṇəchən' šə caguə tozə Diozən'.

⁸Jeso'osən' le'e gocbe'iteine' bi xbabən' gwso'one'ena', nach gože' lega'aque': —İBixchen' chonłe xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olenə'?

⁹Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtolə'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližə'onə' to šao' to güen”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'. ¹⁰Na' na'a gona' par nich ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇəchən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Nach gože' beṇə' güe'enə': ¹¹— Nada' əchnia' le', gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližə'onə' to šao' to güen.

¹²Nach le'e gwyasseste be'enə', na' beyoa' xcame'enə' beze'e zjəyede' liže', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nite'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən' gosə'əne': —Bitonə' le'icho gaquə ca de'e nga bagoc.

**Jeso'osən' gwleje' Lebin' par
gwłene' disipl che' ca'**

¹³Gwde na' Jeso'osən' gwyeje' cho'a nisdə'onə' de'e yoblə na' beṇə' zan besə'əžag gan' zoe'enə' nach

bsed blo'ine' lega'aque'. ¹⁴Na' catə' beyož bzejni'i Jeso'osən' lega'aque' beze'e na' lao zjəyede'enə' ble'ine' to beṇə' gočixjw, beṇə' le Lebi xil'in to beṇə' le' Alfeo, chi'e latjə gan' chesə'əchixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Nach Lebin' gwzože'e jənaogüe'ene'.

¹⁵Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Lebin' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gočixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. Nitə' beṇə' zan chedə' zane' choso'ozenague' che' na' chso'onlilaže'ene'. ¹⁶Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olə'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' chaolene' beṇə' gočixjw ca' na' yebaḷə beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' gočixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonləntə' txen.

¹⁷Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Nada' za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par nič beṇə' ca' chsa'aquene' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

**Gosə'əṇabene' Jeso'osən' bixchen'
bito gwleje' tğüejə catə' cui
əse'ej əsa'o disipl che' ca'**

¹⁸Na' goquən' to ža catə' disipl che Juannə' na' disipl che beṇə'

fariseo ca' nite'e sin cui chse'ej chsa'ogüe'. Na' ja'ac baḷə beṇə' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Disipl che Juannə' na' leczə disipl che beṇə' fariseo ca' chnite'e zan las sin cui chse'ej chsa'ogüe' par chso'ela'oche' Diozən'. Pero disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixchen' ža?

¹⁹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'ena' chžagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ²⁰Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'exaxj beṇə' contr chia' ca' nada', cana'achən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

²¹Notono beṇə' zo beṇə' chchine' to pedas lachə' cuinə' xoa nis par yoda' xa gole'enə' de'en bač chyoe. Šə can' gone', catə' chib x'e'enə', yebe' lachə' cobən' na' əchezechən len. ²²Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əchezən yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyaḷə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə.

Jeso'osən' gwne' ca' par bzejni'ine' lega'aque' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr gol chega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

**Boso'olechj disipl ca' trigon' ža
dezcanzən' par gwsa'ogüe'en**

²³Na' gozaquən' to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', nach disipl che' ca' gosə'əlechje' trigon' lao gosə'ədi'enə'. ²⁴Nach besə'əle'i baḷə

benə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e Jeso'osən': —Bgiiašc can' chso'on disipl chio' ca' zin de'e cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

²⁵⁻²⁶Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĭEcabi za'alažə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' ca tyemp catə'ən goc Abiatarən' bχoz əblaoch? Nan de que to ža cui gotə' de'e əsa'o de'e Dabin' len benə' ljuežje' ca' na' gosə'ədone'. Nach gwyeye' lo'o yo'oda'o' əblao che chio'o benə' Izrael. Na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' gwsa'ogüe'en len benə' ljuežje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' bχoz, len yetxtilən' bito de lsens par gao notə'ətezə benə' len, letga bχoz ca' chac əsa'ogüe'en.

²⁷Na' leczə gwna Jeso'osən': —Diozən' bene' benəchən' na' techlə gwleje' to ža lao xman par niçh benəchən' gaquə so'one' dezcanz. Bito gwlej Diozən' ža dezcanzən' parzə niçh so'omba'əne'en.

²⁸Naquən lao na'a ənia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch.

Beyaque to benə' mbižə šla'a ne'enə'

3 Na' gozej Jeso'osən' to lo'o yo'oda'o' che neto' benə' Izrael yeto ža dezcanz. Na' lo'o yo'oda'onə' zo to benə' bambižə šla'a ne'enə'. ²Na' benə' fariseo ca' ža' yo'oda'onə' chosə'əgüiateze' Jeso'osən' chesə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par niçh əsa'ogüe' xya contr le'. ³Jeso'osən' gože' ben' mbižə ne'inə': —Gwožə' na' da ngalə.

Nach bgiüguə' ben' gwzeche' laogüe'enə'.

⁴Jeso'osən' gože' benə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə': —ĭEna lein' goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? ĭEnan goncho par niçh cui sa'at benə', o šə nan goncho par niçh sa'ate'?

Pero benə' ca' ža'anə' bitobi gosə'əne'. ⁵Nach Jeso'osən' bgiüe' lega'aque' znia tant gwzoe' trist chedə' cui chse'enene' se'ejni'ine' bin' chene'e Diozən' so'one'. Nach Jeso'osən' gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə' na' beyaquen. ⁶Nach benə' fariseo ca' catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosə'əxi'e len benə' ca' chso'on txen len Erodən' naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

Benə' zan besə'əžag cho'a Nisdao' Galilean'

⁷⁻⁸Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' yo'oda'onə' na' ja'aque' cho'a nisdə'onə'. Na' benə' zan jəsə'ənaogüe'ene' chedə' gwse'enene' dižə' che Jeso'osən' can' chone' de'e zan de'e zaque'e. Na' benə' ca' za'aque' do gan' mbane Galilean', na' do gan' mbane Jodean', na' do Jerosalenə', na' do Idomea, na' do yešla'a yao Jordannə', na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Za'aque' chedə' gwse'enene' yesə'əle'ine' Jeso'osən'. ⁹⁻¹⁰Babeyon Jeso'osən' zan benə' chsa'acšene na' yoguə' benə' ca' ne'e chsa'acšene besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par niçh yesə'əlapə na'aga'aquən' le'. Tant benə' zan gosə'əbiadi'ene' xte bosə'əoçhi'ižəje'ene'. De'e na'anə'

Jeso'osən' bene' mendad so'on disipl
che' ca' probnid to barcw par le'.

¹¹Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e
xio'on lo'o yichjla'ažda'oga'aquen'
catə' besə'əle'ine' Jeso'osən'
besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə'
na' de'e xio' ca' gwsosya'an
gosə'ənan: —Le' naco' Xi'in Dioz.

¹²Pero Jeso'osən' bene' mendad len
lega'aquən cui so'en dižə' non' naque'.

**Jeso'osən' gwleje' šižin
beṇə' bsi'e apostol**

¹³Na' gwde na' Jeso'osən' gwlo'e
to lao ya'a na' goxe' yoguə' disipl
che' ca' par nich cueje' beṇə' ca'
əsa'ac apostol che'enə', nach yogue'e
gosə'əbigue'e gan' zoe'enə'. ¹⁴Na'
gwleje' šižin beṇə' par yesə'ədalene'
le' na' par nich əsele'e lega'aque'
žjəsə'ədixjue'ine' beṇə' can' na
Diozən'. ¹⁵Na' bnežjue' lega'aque' yelə'
gwnabia'anə' par nich besyə'əyone'
beṇə' ca' chse'i yižgüe' na' par nich
goc besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o
zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. ¹⁶Gwleje'
Simon ben' bsi'e Bed, ¹⁷na' Jacobən'
len Juan biše'enə' xi'in Sebedeon'.
Jeso'osən' bsi'e Jacobən' na' Juannə'
Boanerges, chedə' zjənaque' beṇə' loc.
¹⁸Na' gwleje' Ndressən', na' Lipən', na'
Bartolomen', na' Mtion', na' Tomasən',
na' Jacob xi'in Alfeon', na' Tadeon',
na' Simon ben' chon txen len beṇə'
ca' zjənzi' cananistas. ¹⁹Nach gwleje'
Jod Iscariotən' ben' bdie' Jeso'osən'
lao na' beṇə' contr ca'.

**Gosə'əne' de que Jeso'osən'
bebeje' de'e xio' ca' len
yelə' guac che Beelsebon'**

Gwde gwleje' disipl che' ca'
beyeje' liže'enə' len lega'aque'.

²⁰Nach de'e yoblə besə'ədopə beṇə'
zan gan' nite'enə' xte nic goquə
latjə əsa'ogüe'. ²¹Catə' gwse'ene
family che Jeso'osən' de que
cui de latjə chega'aque' ni par
əsa'ogüe', ja'aque' gan' zo Jeso'osən'
par yesyə'əche'əxaxje'ene'
chedə' gosə'əna beṇə' de que
chactonte'enə'.

²²Na' leczə bałə beṇə'
Jerosalennə' beṇə' choso'osed
choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
Moizezən' bla'aque', na' gosə'əne': —
Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'
yo'o yazən yichjla'aždao' bengə, na'
chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac
cheinə'.

²³Nach Jeso'osən' goxe' beṇə'
ca' par yesə'əbigue'e gan' zoe'enə'
na' be'e jemplən' len lega'aque',
gože': —Satanasən' de'en
chnabia' de'e xio' ca' bito gaquə
yebej cuinei lo'o yichjla'aždao'
beṇə'. ²⁴Šə beṇə' ža' to nasyon
əsa'aque' choplə na' yesyə'ədilə'
entr lega'aque', əgwžiyai' nasyon
chega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁵Na' šə
to family beṇə' əsa'aque' choplə na'
yesyə'ədilə' entr lega'acze', leczə
yenit family chega'aque' na'anə' šə
ca'. ²⁶Na' leczə ca' šə Satanəsən'
len de'e xio' chei ca' əsa'aquən
choplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə'
chnabia' chega'aquənnə' šə ca'.

²⁷Nezecho notono no gaquə
šo' liž to beṇə' gual par žjəlanə'
šinlaze' ca' sin cui əgwcheje'ene' to
do. Pero šə əgwcheje'ene' guaquə
cuane' šinlaze' ca'.

²⁸De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə
de'e mal de'en chso'on beṇə'chən'
na' bitə'ətezə dižə' mal de'e chso'e
contr Diozən', Diozən' yezi'ixene'

chega'aque' šə yesə'ədinjene'en.

²⁹Pero notə'ətezə beṇə' soe' dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' chega'aque'.

Zejlīcane yesə'əzi'e castigw chei.

³⁰Can' gwna Jeso'osən' chedə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əne' de que cho'o chaz de'e xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'.

**Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca'
besə'əžine' gan' zoe'enə'**

³¹Gwde de'e ca' xna' Jeso'osən' len biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. Na' chy'olə gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ³²Na' beṇə' zan ca' zjəchi' tcuit tcue'ej Jeso'osən' gwse'ene': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' chy'olə na' chse'ene'ne' əso'elene' le' dižə'.

³³Pero Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' bazjənaquə ca xna'a na' ca biša'a.

³⁴Nach Jeso'osən' blo'e beṇə' ca' zjəchi' tcuit tcue'ej'e'enə', gwne': —Beṇə' quingan' bazjənaque' ca xna'a na' bazjənaque' ca biša'a.

³⁵Can' naquən len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Diozən', zjənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca zana'.

Jempl che beṇə' gozən'

4 Na' de'e yoblə gwzo Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' na' goszolaogüe' chsed chlo'ine'. Na' tant beṇə' zan besə'ədobə gan' zo'enə' xte benən byen gwyo'o Jeso'osən' gwchi'e to lo'o barcw de'en chi' galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'ənite'e lao yoxən'. ²Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque'

len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jempl bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca trigw.

³Nach gwne': —Le'e gwzenag de'e nga. To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴Na' lao chose' trigon' balən jəsə'əchazən cho'a nez na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsə'ob len. ⁵Na' yebaḷən jəsə'əchazən ga naquə lao yej ga cuitex žia yo. De'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶Pero na' cata' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten chedə' bitobi loi gwso'on. ⁷Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'aquən txen len xsa yešə'əna'. Na' besə'əlolə' yag yešə' ca' lega'aquən, na' bitobi gosə'əbian. ⁸Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'aquən, na' gosə'əcha'on na' balən gosə'əbian šichoa güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güejə, na' yebaḷən gosə'əbian to gueyoa güejə.

⁹Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e žia nagle de'e chene legwzenag.

**Jeso'osən' bzejni'ine' bixchen'
cho'elene' beṇə' jempl**

¹⁰Na' cata' cuich nitə' beṇə' zan len Jeso'osən', disipl che' ca' šižin na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjəsə'ənao le', gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplən'. ¹¹Nach gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que le' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl chedə' bito chse'ejle'e chia'. ¹²Chona' ca' par nič yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na'

par nich əse'lenene' xtiža'anə'
na' cui se'ejni'ine'en, c̄hedə'
bazjənaque' beṇə' la'aždao' žod.
Žalə' bito zjənaque' beṇə' la'aždao'
žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en
chse'lenene'enə', na' yesyə'ədiṇjene'
xtolə'əga'aque'enə' na' Diozən'
yezi'ixene' c̄hega'aque'.

**Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje
jempl c̄he beṇə' güen trigon'**

¹³Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—¿Ebitonə' šejni'ile jempl nga? Šə
bito chejni'ilen' žnacxa šejni'ile
jempl ca' ye'la'? ¹⁴Quingan' zejen
jempl c̄he beṇə' güen trigon'.
Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben
ca de'en gozə be'lenə'. ¹⁵Na' nitə'
beṇə' choso'ozenague' xtižə'
Diozən' na' le'e chžinte Satanasən'
de'en chnabia' de'e xio' ca'
chebejən xtižə' Diozən' lo'o
yichjla'aždaoga'aque'enə'. Na'
chac c̄hega'aque' can' goquə len
trigon' de'en jəsə'əchaz cho'a
nezən'. ¹⁶Na' leczə nitə' beṇə'
choso'ozenague' xtižə' Diozən' na'
le'e chesyə'əbeiteine'en pero chac
c̄hega'aque' can' goquə len trigon'
de'en jəsə'əchaz lao yo de'en žia lao
yejən'. ¹⁷Zjənaque' ca to de'e cui
bi loi chon, šložga chse'ejle'e c̄he
xtižə' Diozən'. Na' catə' chesə'əgue'i
beṇə' lega'aque' na' choso'oči'
choso'osaque'e lega'aque' laogüe
de'en chse'ejle'e xtižə' Diozən',
nach le'e chesə'əbejyichjte'en. ¹⁸Na'
nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə'
Diozən' na' chac c̄hega'aque' can'
goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz
lao yo de'en nchixə xsa yešə'ənə'.
¹⁹Chesyə'əlal chesyə'əžejene' len
bi de'en chso'one' na' chse'lenene'

yesə'əni'e, na' chesə'əzelaže'e gatə'
bi de'en gatə' c̄hega'aque' c̄hedə'
bazjənxoayague' chsa'aquene' de
que naquən de'e žialao. Na' de'e
ca' chso'one'enə' choso'ololə'n
xtižə' Diozən' de'en bay'o
yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e
na'anə' cui chso'one' can' chazlažə'
Diozən'. ²⁰Na' leczə nitə' beṇə'
choso'ozenague' xtižə' Diozən' do
yichj do lažə'əga'aque', na' chso'one'
yoguə'əlo' can' chazlažə' Diozən'.
Chac c̄hega'aque' can' goquə len
trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo
güennə'. Ba'ən gosə'əbian šichoa
güeje, na' yeba'ən gosə'əbian gyon
güeje, na' yeba'ən gosə'əbian to
gueyoa güeje.

Jempl c̄he de'en choncho len to yi'

²¹Nach Jeso'osən' be'elene' disipl
c̄he' ca' yeto jempl, bsaquə'əlebene'
de'en chsed chlo'ine'enə' ca to
yi', gwne': —Notono no ggualə'
to yi' na' gwdose'en to žomə na'
nic no gwcuasə'ən xan xcamei.
Syempr chde'e yi'ina' le'e ze'e par
nich əgwse'eni'in lo'o quartən'.
²²Guaquə can' na dicho de'en na:
“Yoguə'əlo' de'en ngašə' na'a, gwžin
ža la'alao, na' yoguə'əlo' de'en cui
no gwse'ejni' antslə, leczə gwžin ža
se'ejni'i beṇə' len.” ²³Le'e žia nagle
de'e chene, legwzenag.
²⁴Na' leczə gož Jeso'osən'
lega'aque': —Le'e gon xbab c̄he
de'en nga chnia' le'e. Con can'
chzenagle xtiža'anə' leczə can'
gona' par nich šejni'ilen, na' ca'acza
c̄ha'oxen de'en šejni'ile. ²⁵Šə
chzenagle xtiža'anə' əgwzejni'ichda'
le'e. Pero na' šə bito chzenagle c̄hei,
de'e daon' baṇezele ganlažə'əlen.

Jempl che xoa' bin

²⁶Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga: To beṇə' chjeze' xoa' binṇə' lao yežlyo che'enə'. ²⁷Chde na' cheyeje' chjəyetase' na' catə' chžin or chase' na' chase'. Na' ca'azə chac chesə'əde ža ca' na' yel ca'. Na' chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on. Pero bito neze be'enə' nac chaquən' chesə'əcha'o yel dao' ca'. ²⁸Yežlyo na'anə' chonən par nič chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on na' chəsə'əbian za'a nach chaquən yez. ²⁹Na' catə' babgüiž yezən', be'enə' gozə len chelape'en chedə' banaquə tyemp par chetobe' cwsešən'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xsa moztasən'

³⁰Nach gwna Jeso'osən': — Na'a əgwlo'ida' le'e par nič ənezele naquən' gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'. ³¹Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en chaz to beṇə' lao yežlyo che'enə'. Xsa moztasən' naquən le'ebeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'ətezəchlə semiy. ³²Pero na' catə' chla'an chcha'on na' chaquən to yag cha'odao' na' chesə'əcha'o xoze'e ca' xte bia ca' zjəzo xile'e chso'on ližga'aquəb lo'o xoze'e ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³³Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' zan ca' besə'əžag gan' zo'enə' porzə len jempl ca de'e quinga babzoja', bzejni'ine' beṇə' xte ga zelao gwse'ejni'ine'en. ³⁴Bitobi bichlə

gwne' par bzejni'ine' lega'aque' sino porzə len jempl bzejni'ine' lega'aque'. Pero na' disipl che' ca' bzejni'ine' lega'aque' clar bi zejen to to jempl ca'.

Jeso'osən' bcueze' be' gualən' lao nisdə'onə'

³⁵Na' le'e ža na'atezə do chxentg catə' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Ełaguə'əcho yešla'alə nisdə'onə'.

³⁶Nach disipl che' ca' bosyo'ocua'əne' beṇə' ca' nitə'ənə' na' bosə'ose'e barcon' gan' bayo'o Jeso'osən'. Nach yebałə barcon' gan' ža' beṇə' ca' jəsə'ənaon lega'aque'.

³⁷Na' lao zda barcon' gwzoloa gwyečj to be' gual lao nisdə'onə'. Na' barcon' gwyejən nil na'alə por ni che be'enə', na' chas chatə' nisən' xte gwzoloa gwyož barcon' nisən'.

³⁸Pero na' Jeso'osən' bachtase' xni'ate barcon' lao to lmad, tant chjxaque'ene'. Nach bosyo'osbane'ene' gwse'ene': —iMaestr! žEbitobi chacdo' de'en bač chbiayi'ichon'?

³⁹Nach Jeso'osən' gwyaše' lao ne'e chas chatə' nisdə'onə', nach gwdile' be'enə', na' bene' mendad len nisdə'onə' gože'en: —Bebe'eži.

Nach le'e besyə'əbe'ežite be'enə' len nisdə'onə'. ⁴⁰Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

⁴¹Na' lega'aque' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' ljuěžjga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

To beṇə' Gadaran' yo'o yaze' de'e xio'

5 Jeso'osən' na' disipl che' ca' besə'əžine' yešla'alə

nisda'onə' gan' naquə laž beṇə'
 Gadara ca'. ²Na' catə' bechoj
 Jeso'osən' lo'o barcon', beza' to
 beṇə' Gadaran' capsantən' jəšague'
 le'. Na' be'enə' yo'o yaz de'e xio'
 ca' yichjla'aždaogü'e'enə'. ³Benga
 con gwzoe' do capsant. Na' notoch
 no goquə gwchej le' ni len do gual
 nic len gden. ⁴Zan las boso'ocheje'
 ṇi'a ne'e ca' gden, pero syempr
 de'e xio' ca' gwso'onən ca bzojxj
 btine' gdenṇə', na' notono goquə
 ṇabia' le'. ⁵Do ža do yel gwde'
 do lao ya'a ca' na' do capsantən'
 bisye'e na' bene cuine' zi' len yej.
⁶Na' catə' ble'ine' zda Jeso'osən'
 zitə'ələ na' gwsa'adoe' jəšague'ene'
 na' bzo xibe'en lao Jeso'osən'
 be'elaogü'e'ene'. ⁷Nach de'e xio'
 ca' yo'o yaz yichjla'aždaogü'e'enə'
 gosə'əṇen zižjo gosə'ənan: —Partlə
 le', partlə neto' Jeso'os Xi'iq̄n Dioz
 ben' naquə le'ezelaogüe beṇə'
 blaο. Diozən' naque' testigw
 cheto' chatə'əyoito' le' cui əgwchi'
 əgwsaco'o neto'.

⁸Gosə'ənan ca' chedə' Jeso'osən'
 bene' mendad gože' lega'aquən: —
 De'e xio' le'e yechoj yichjla'aždao'
 bengā.

⁹Nach gož Jeso'osən' lega'aquən:
 —¿Bi lele?

Na' gosə'ənan: —Legionṇə' leto'
 chedə' naquə zanto'.

¹⁰Na' be'enə' gotə'əyoine'
 Jeso'osən' par cui əsele'e de'e
 xio' ca' fuerlə laž be'enə'. ¹¹Na' to
 ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə'
 choso'oye' coš zan. ¹²Na' de'e xio'
 ca' gwsa'atə'əyoin le' gwse'en:
 —Be'ešga latjə žjəyež'o'oto'
 yichjla'aždao' coš ca'.

¹³Nach Jeso'osən' be'e
 latjə. Na' besyə'əchoj de'e xio'
 ca' yichjla'aždao' be'enə' na'
 jəsyə'əž'o'on yichjla'aždao' coš ca'.
 Nach besyə'ədinsesəb le'e ya'anə'
 na' jesyə'əxopəb lo'o nisda'onə' na'
 gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'. Na' ca
 do chopa mil coš can' zjənaquə.

¹⁴Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca'
 besə'əle'ine' de'en bagoquən' na'
 de'en besə'əžebchgü'e' besa'acdoe'
 nach jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao'
 syodan' na' beṇə' nitə' do yoba.
 Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene'
 xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque'
 jəsə'əgüie' de'en bagoquən'. ¹⁵Na'
 catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'
 besə'əle'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz
 de'e xio' ca' yichjla'aždaogü'e'enə',
 bachi'e nyaz xalane'e, na'
 babezošao' yichjla'aždaogü'e'enə',
 na' besə'əžebe' de'en goquən'.
¹⁶Na' beṇə' ca' besə'əle'i de'en
 goquən', gwse'e beṇə' ca' yeļa' can'
 beyaque ben' gwyo'o de'e xio' ca'
 yichjla'aždaogü'e'enə' na' can' goquə
 len coš ca'. ¹⁷Nach beṇə' ca' ža'
 gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine'
 Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə'.

¹⁸Na' catə' Jeso'osən' beyo'e
 lo'o barcon' par yeze'e len disipl
 che' ca', ben' bechoj de'e xio' ca'
 yichjla'aždaogü'e'enə' gotə'əyoine'
 Jeso'osən' šejlene' le'. ¹⁹Pero
 Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene':
 —Beyej ližo' gan' ža' family chio' ca'
 na' jəyedixjue'iga'aquene' catec de'e
 mban' baben Xancho Diozən' len le',
 na' can' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'.

²⁰Nach beza' be'enə' gwzolaogüe'
 jəyede' yoguə' syoda ca' gan'
 mbane Decapolisən' jəyēzenene'

catec de'e mban' baben Jeso'osən'
len le'. Na' yogue'e besyə'əbanene'.

**Jeso'osən' beyone' xi'in
Jairon' na' yeto no'olə beṇə'
gwdan lao xadon̄ che'enə'**

²¹Na' catə' beslaguə' Jeso'osən'
len disipl che' ca' yešl'a'alə
nisdə'onə' besyə'əchoje' lo'o
barcon'. Na' besə'əžin beṇə' zan
gan' nite'e cho'a nisdə'onə', na'
besyə'əga'aṇe' na'azə. ²²Nach
bžin to beṇə' le Jairo, naque' to
beṇə' gwnabia' che yo'odao' che
neto' beṇə' Izrael. Na' catə' ble'ine'
Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'enə'.
²³Na' gotə'əyoichgüeine' le',
gože'ene': —Xi'ina' no'olən'
bachatbo'. Yo'ošga cano'obo' par
ničh yeyaquebo' na' par ničh
əbambo'.

²⁴Nach Jeso'osən' txen len disipl
che' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'.
Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'
lega'aque' xte bosə'oči'i'žojene'.

²⁵Na' entr beṇə' ca' len to no'olə
beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a.

²⁶Na' babžaglaogüe' gwyeje' lao
zan beṇə' güen rmech ca' na'
babenditjei zgade xmechen' len
lega'aque' na' notono goquə yeyon
le'. Con byalə'əch yižgüe' che'enə'.

²⁷Na' no'olən' babenene' xtižə'
Jeso'osən', na' bgüigüe'e cožə'
Jeso'osən' gan' zde' ladjo beṇə'
ca' jəsə'ənao le' nach gwdane'
xadon̄ che'enə'. ²⁸Bene' xbab
lo'o yichjla'aždaogüe'enə', gwne':
—Šə con cana' xadon̄ che'enə',
goyacczəda'.

²⁹Na' le'e gwlezte bgua'a de'en
chzo'enə' na' gocbe'ine' de que
babeyaquene'. ³⁰Nach Jeso'osən'

leczə gocbe'ine' de que babeyone'
to beṇə' len yełə' guac che'enə',
na' gwyečhje' bgüie' beṇə' ca'
zjəsə'ənao le', nach gože' lega'aque':
—¿Non' bagwdan xadon̄ chia'anə'?

³¹Nach disipl che' ca' gwse'ene':
—Chle'ido' nitə' beṇə' zan nga, na'
choso'oči'i'žoje' le'. Na' nao': "¿Non'
gwdan nada'?"

³²Pero na' Jeso'osən' bgüie'
yogue'e par ničh le'ine' non' gwdan
le'. ³³Na' no'olən' de'en gocbe'ine'
babeyaquene' na' do chaž chžebze'
bgüigüe'e bzo xiben' lao Jeso'osən'
par gože'ene' dołol can' bagoc
che'. ³⁴Nach Jeso'osən' gože'ene':
—Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə'
chonlilažə'o nada'. Beyej to šao' to
güen na' Diozən' gone' par ničh
cuich gue'ido' yižgüen' nac ca'.

³⁵Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'ən
ca' catə' besə'əžin beṇə' gwsa'ac liž
Jairon' ben' naquə xa bi'i no'olən'
jse'eže'ene': —Bagot bi'i no'ol dao'
chionə'. Bitoch gondo' maestrən'
zed.

³⁶Pero Jeso'osən' bito bene' cas
che de'enə' jež be'enə', con gože'
Jairon': —Bito žebo'. Con beṇlilažə'
nada'.

³⁷Na' bito be' Jeso'osən' latjə
əžja'acquəch beṇə' ca' len le', sino
Bedən' len Jacobən' na' Juan
beṇə' bišə' Jacob na'azən' ja'ac
len le'. ³⁸Na' catə' besə'əžine'
liž beṇə' gwnabian', Jeso'osən'
ble'ine' de que beṇə' ca' ža'
cha'ašilən' bachso'one' scandl na'
bachesə'əbežchgüe'. ³⁹Nach catə'
gwyo'e cha'ašilən', gože' lega'aque':
—¿Bixchen' bachonle scandl na'
chbežle? Bito nacbo' bi'i guat, con
chtasbo'onə'.

⁴⁰Na' gosə'əzi'ichizə' beṇə' ca' ža'anə' le'. Nach Jeso'osən' bebeje' yoguə' beṇə' ca' ža'anə', na' gwche'e xaxna' bi'i guatən' na' beṇə' ca' zja'aclen le' na' gwso'e lo'o cuartən' gan' debo'onə'. ⁴¹Nach bexe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə' na' bolgüiže'ebo' gože'ebo': —Talita comi—, zeje dižə': “No'ol dao', əchnia' le', beyas.”

⁴²Nach le'e beyaste bi'i no'ol daon' na' bedabo'. Nacho' bi'i šižin ize. Nach xaxna'abo'on len beṇə' ca' yelə' ža' lo'o cuartən' besyə'əbanchgüeine'. ⁴³Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən', na' lecə' bene' mendad len xaxna'abo'on əso'ebo' de'e gaobo'.

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

6 Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' jəya'aque' Nasaret gan' gwcha'o Jeso'osən'. ²Na' ža dezcanzən' gwyeje' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' gwzolao bsd əblo'ine' beṇə'. Na' beṇə' zan beṇə' ca' gwse'enene' xtiže'enə', besyə'əbanene' na' gwse'e ljuěžjga'aque': —İNacxa goquən' neze benga yoguə' de'en chsd chlo'ine'en ža? İNo bzejni'i le' de'en naquə' de'e si'innə'?, na' İnac chaquən' chone' miłagr? ³Nombi'acho benga. Le'enə' carpinter xi'in Marian', na' beṇə' bišə' Jacob, na' Jwse, na' Jodas, na' Simon. Nach zane' ca' nitə' lažcho nga.

Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. ⁴Na' gož Jeso'osən'

lega'aque': —La'anə'əczə beṇə' zan chso'e yelə' bala'an che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', pero beṇə' gwlaž chega'aque' ca' na' family chega'aque' ca' na' beṇə' ca' nitə' ližga'aque' bito chso'e lega'aque' yelə' bala'an.

⁵Na' laogüe de'en cui gwse'ejle'e che Jeso'osən', bito bene' zan miłagr Nasaretən' con de'e bene' bxo'a ne'enə' to čopə beṇə' na' besyə'əyaquene'. ⁶Na' bebane Jeso'osən' de'en cui gwse'ejle'e che'. Na' gwdechlə gwyeje' len disipl che' ca' na' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

⁷Jeso'osən' botobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' bsele'e čopə güejəga'aque' jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'. ⁸Na' bene' mendad len lega'aque' bitobi əso'oxe'e tnezən', sino tozə garrot. Gože' lega'aque' de que bito cheyałə' əso'e bsd, ni yet, ni mech. ⁹Be'e latjə yoso'oleje' šcue' yel, na' əsa'aze' tozə camis. ¹⁰Na' ze'e sa'aque' catə' gože' lega'aque': —Catə' əžinle liž beṇə' yesyə'əbei yoso'ogüialao le'e, na'atezə sole na' na'atezə yesa'acle par žja'acle ga yoblə. ¹¹Na' gatə'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic yoso'ozenague' chele, le'e yesa'ac latjən'. Na' catə' yesa'aclen', əgwsil'ins ni'alēn' par yežib bišten' de'en gwžianə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə'

Diozən' de'en cho'elen'. Diozən' bene' par niçh byinj yi' na' sofr lao' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui bosozenag beṇə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'fiche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

¹²Nach gwsa'ac disipl ca' na' jəsə'ədixjui'e de que beṇəchən' cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena'. ¹³Na' lecəə besyə'əbeje' zan de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' bosozə'əšone' set lao cuerp che zan beṇə' ca' chsa'acšene na' gwso'one' par niçh besyə'əyaquene'.

**Can' goquə got Juan
ben' bçhoa beṇə' nis**

¹⁴Na' Erodən' ben' chnabia' beṇə' Galilea ca' benene' dižə' ca naquə yoguə'əlo' de'e güen de'en ben Jeso'osən', la' beṇə' zan gosə'əneze' de'e ca' ben Jeso'osən'. Nach gwna Erodən': — Bengan' de'e Juannə' ben' bçhoa beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' chac chone' miłagr quinga.

¹⁵Nach yeba'ə beṇə' gosə'əne': — Naque' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Nach yeba'ə' gosə'əne': — Naque' to profet ben' choe' xtižə' Diozən' can' gwso'on de'e profet beṇə' ca' gwnitə' cana'.

¹⁶Pero catə' bene Erodən' xtižə' beṇə' ca' na' gwne': — Bengan'

de'e Juannə' ben' bena' mendad gosə'əçhogue' yene', na' na'a babebane' ladjo beṇə' guat ca'.

¹⁷⁻¹⁸Quinga goquə got Juannə'. Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol che beṇə' bišo'onə' par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodən' ca', de'e na'anə' Erodən' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližyan', na' bosozə'əcheje' ni'a ne'e ca' gden.

¹⁹Erodiasən' gwlo'oləže'e Juannə' por ni che de'en gože' Erodən' ca', na' gone'ene' gote'ene', pero bito goquə. ²⁰Erodən' gocbe'ine' de que Juannə' zdacze' licha na' de que naque' to beṇə' güen. De'e na'anə' bžeb Erodən' gone' mendad so'ote' Juannə' na' de'e na'anə' bito be' Erodən' latjə bi gone no'olən' Juannə'. Na' la'anə'əczə bitotec gwyejni'i Erodən' bi de'en gwna Juannə', bebeine' bzenague' xtiže'ena'. ²¹Pero na' gotə' to latjə par got Erodiasən' Juannə'. Catə'an gwye'i Erodən' iz, bene' to lni par beṇə' gwnabia' che' ca', na' par beṇə' gwnabia' che sołdad ca', na' par beṇə' bla' ca' nitə' Galilean' gan' chnabi'ena'. ²²Bi'i no'ol che Erodiasən' gwyo'obo' lo'o cuart gan' chsa'o beṇə' ca' na' bya'abo'. Na' lechguala' bebei Erodən' na' len beṇə' ca' chsa'olen le' txen can' bya'abo'. Nach Rei Erodən' gože'ebo': — Gwnab bitə'ətezə de'en che'endo' na' gona'an.

²³Na' bene' lyebe len lebo' bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'ətezə de'e əṇabebo' le'

la'anə'əczə šə gašjə nasyon gan' chnabie'enə'. ²⁴Nach bechojbo' na' gožbo' xna'abo'onə': —İBin' ənabda'ane' goņe'?

Nach xna'abo'onə' gože'ebo': — Gwṇabene' goņe' le' yichj Juannə' ben' bchoa beṇə' nis.

²⁵Nach le'e beyo'oseste bi'i no'olən' gan' chaolen rein' beṇə' ca' yeļa', na' gožbo' rein': —Beṇ nada' ṇa'atec ṇa'a yichj Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bžian to lao plat.

²⁶Nach rein' gwzochgüe' trist catə' beyož gož bi'i no'olən' le' ca', pero na' bačhlə bzo'e' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə combidən'. De'e na'anə' benšaze' can' gwṇabe bi'i no'olən' le'. ²⁷Nach le'e bente rein' mendad šej to soldad žjəchogue' zelao yen Juannə' na' əgwži'e yichje'enə' to lao plat.

²⁸Nach gwyej soldadən' ližya gan' de Juannə' jəchogue' yene'enə' na' bži'en to lao plat. Nach beyoxe'en jəyenežjue'en bi'i no'olən', na' bi'i no'olən' bnežjwbo'on xna'abo'on.

²⁹Catə' gwse'ene disipl che de'e Juannə' de'en goquən', jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuəše'en.

**Jeso'osən' bguaogüe'
gueyə' mil beṇə' byo**

³⁰Na' catə' besyə'əžin disipl che Jeso'osən' gan' zoe'enə' gwso'elene'ene' dižə' can' jse'ene'enə', na' can' jəsə'ədixjui'e can' na Diozən'. ³¹Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e da, šejcho to latjə ga cui no ṇla' žjencho šlož dezcanz.

Gwne' ca' chedə' beṇə' zan chsa'aš gan' nite'enə', na' cui goquə latjə par gao Jeso'osən' len disipl che' ca'. ³²Nach Jeso'osən'

len disipl che' ca' gwso'e to lo'o barcw na' gosə'əlague'e nisdə'onə' par besə'əžine' to latjə ga cui no ṇla'. ³³Pero beṇə' zan besə'əle'ine' lega'aque' catə'n gwsa'aque', na' besyə'əyombi'e Jeso'osən'. Nach gwsa'acdo beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' zjəchi' galə'əzə əzja'aque' zaquə' galən' əžin Jeso'osən' len disipl che' ca' na' byobəch besə'əžine' cle ca Jeso'osən' len disipl che' ca'. ³⁴Na' catə' besə'əžine' cho'a nisdə'onə' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə'əlaže'e lega'aque', chedə' gocbe'ine' de que zjənaque' ca xilə' ca' bian' cui no xane de. Na' Jeso'osən' bzejni'ine' lega'aque' de'e zan. ³⁵Na' catə' bachexjw že'enə' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Bachəl ṇa'a na' zochə to latjə ga cui no ṇla'. ³⁶Bitobi de che beṇə' quinga par əse'ej əsa'ogüe'. Bzeišgueiga'aque'ne' dižə' nič žjəya'aque' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'əxi'e de'e se'ej əsa'ogüe'.

³⁷Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —İEche'endo' šejcho žjəxi'icho tmil pes yetxtilən' par əgwnežjwchəon əsa'o beṇə' quinga?

³⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —İBalə yetxtil chechon' de? Le'e güiašc.

Na' catə' gosə'əneze'ne', gwse'ene': —Gueyə' yetxtil na' chəpə beļ ya'a.

³⁹Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'ə'nə', xəņj güjeje'. ⁴⁰Na' besə'ədobə to gueyoa güjeje' na' šiyon güjeje' gosə'əbi'e lao daquə'ə'nə'. ⁴¹Na' Jeso'osən' gwxi'e

yetxtil ca' gueyá' na' beḷ ya'a ca' ḥopə, na' bgüie' yobalə be'e yeḷə' choxwlen che Diozən' na' bzoꝁje' yetxtilən'. Na' bnežjue'en disipl che' ca' par gwsə'e che che beḅə' ca'. Leczə ca' bene' len beḷ ya'a ca' ḥopə, na' gwsə'e che yoguə' beḅə' ca'. ⁴²Yogue'e gwsə'ogüe'en xte ca gwse'eljene'. ⁴³Na' pedas yetxtil ca' na' beḷ ya'anə' besyə'əga'an bosyo'otobe'en, na' gwsə'aquən šižin žomə. ⁴⁴Na' beḅə' ca' gwsə'o yetxtilən' na' beḷ ya'anə' zjənaquə gueyá' mil beḅə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e lao nisdə'onə'

⁴⁵Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əḷague'e yešḷa'alə nisdə'onə' par yesyə'əžine' Betsaidan', žlac ne'e bega'an le' bzeine' beḅə' zan ca' dižə'. ⁴⁶Na' catə' beyož bzei Jeso'osən' beḅə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon. ⁴⁷Na' catə' gol, barcon' gan' zesyə'əyo'o disipl che' ca' bazdan gwchoḷte nisdə'onə', na' yetozə Jeso'osən' bega'ane' lao ya'anə'. ⁴⁸Na' ble'ine' de que naquən zdebə par yesə'əžiguə'ache' barcon' ḥedə' chechj be'enə' clelə. Na' do šbaḷ beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tiao nisdə'onə' na' gwyeje' galən' zja'ac disipl che' ca'. Na' bene' ze te yešḷa'alə galən' zja'aque'. ⁴⁹Pero na' catə' besə'əle'ine' le' zde' lao nisdə'onə' gwsə'aquene' de que naque' to beḅə' guat, na' gwsə'osye'e. ⁵⁰Yogue'e besə'əle'ine' le' na' besə'əžebchgüe'. Pero na' le'e bolgüižte' lega'aque' na' gože': — Leyebēi, nada'anə'. Bito žeble.

⁵¹Nach beyo'e lo'o barcw ḥega'aque'enə' na' le'e gwlezte be'enə'. Na' lechguale besyə'əbanene', ⁵²la' bito gwsə'acbe'ine' non' naquə Jeso'osən' la'anə'əczə bguaogüe' beḅə' zan ca' len gueyə'əzə yetxtilən' ḥedə' nezejənchoḷ yichjla'aždaoga'aque'enə'.

Jeso'osən' beyone' beḅə' chsa'acšene beḅə' nitə' Genesaretən'

⁵³Na' catə' beyož besyə'əḷague'e nisdə'onə', besə'əžine' gan' mbane Genesaretən'. Na' besə'əchoje' barcon' na' bosə'ocheje'en cho'a nisdə'onə'. ⁵⁴Na' ze'e besyə'əchoje' barcon' catə'əczlə besyə'əyombia' beḅə' ca' ža' Genesaretən' Jeso'osən'. ⁵⁵Na' gwsə'ašdoe' yoguə' yež ca' zjəchi' doxen gan' mbane Genesaretən', na' gosə'əche'e yoguə' beḅə' ca' chsa'acšene zjəxoateze' lao xcamga'aque'enə' par jso'ene' gan' gwse'lenene' rson zo Jeso'osən'. ⁵⁶Na' gatə'ətezə gwyej Jeso'osən' šə lao' syoda, o šə lao' yež ca', con bosə'onite'e beḅə' ca' chsa'acšene do cho'a nezən' na' gwsə'atə'əyoine' Jeso'osən' šə güe'e latjə yesə'əgane' laḥga lox xadon che'enə'. Na' yoguə' beḅə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

De'e mal de'en chḥoj yichjla'ažda'ochon' chonən manch la'ažda'ochon'

7 Baḷə beḅə' fariseo ca' na' beḅə' ca' chosə'osed chosə'olə'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwsə'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. ²Na' catə' besə'əle'ine' de que baḷə disipl

che Jeso'osən' bito bosyo'one'e zan las ze'e sa'ogüe', na' gwsa'ogüe' xya contr disipl ca' lao Jeso'osən'.

³Ca naquə costombr che yoguə' neto' beṇə' Izrael na' mazəchlə che beṇə' fariseo ca' beṇə' ca' leczə zjənaquə beṇə' gwlaž cheto', bito chsa'ogüe' šə cuiṇə' yosyo'one'e zan las, la' can' naquə costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'oto' ca'.

⁴Catə' chja'aque' gan' chac ya'anə' na' catə' chesyə'əžine' ližga'aque' bito chsa'ogüe' xte catə'əch bagwsa'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' dech de'e zan costombr de'e chəsə'ənaogüe' ca de'en chso'one' xi'iləžə' tas plat chega'aque' ca' na' yesə' de ya, na' no mes chega'aque' segon can' na costombr golən'.

⁵De'e na'anə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'e Jeso'osən': —İBixchen' disipl chio' ca' bito chesə'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? İBixchen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Naquən de'e li can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' che le'e beṇə' goxoayag. Bzoje'en nan:

Beṇə' Izrael ca' chəsə'əne' de que nada' Diozən' chso'elaogüe'e pero lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' chesə'əgue'ine' nada'.

⁷Bitobi zejen de'en chəsə'əne' chso'elaogüe'e nada', chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlažə' beṇə'əchən'.

⁸Le'e chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle na' con naozechle costombr golə de'en əbxe beṇə'əchən', ca de'en chi'ichgua yichjle cheyible no yesə' na' no tas plat chele zan las ze'e gwchınlen na' chi'ichgua yichjle gonle de'e zan de'e zjənac ca'.

⁹Na' goze'e Jeso'osən' lega'aque': —İEchaquele güenchguan' chonle chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle parzə niçh naole costombr chelen'? ¹⁰Le'e nale de que chzenagle che de'en bzoj de'e Moizezən'. De'e Moizezən' bzoje' can' gož Diozən' le', nan: “Le'e gwnežjo ye'lə' bala'an xaxna'ale.” Na' leczə bzoje': “Notə'tezle šə chžia chnitə'əle xaxna'ale cheya'lə' gatle.” ¹¹Pero na' le'e nale de que notə'tezə beṇə' guac ye'e xaxne'enə': “Bitoch gaquəlena' le'e chedə' yoguə' mech o bien de'en naquə gona' par gaquəlena' le'e naquən Corban” (zeje dižə' naquən che Diozən'). ¹²Na' šə ca' ye'e xaxna' be'enə', le'e natele de que bitoch cheya'lə' gaquəlene' xaxne'enə'. ¹³Na' de'en naozechle costombr golə chele de'en nale naquə de'e žialaoch, bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e. Na' de'e zan de'e zjənaquə ca de'e quinga chonle.

¹⁴Nach Jeso'osən' bolgüiže' beṇə' ca' zjənžaguən' par gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Yoguə'əle le'e gwzenag de'en nga ənia' le'e niçh šejni'ilen. ¹⁵Bito nacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'aždaocho'. De'e mal de'en chchoj yichjla'ažda'olen' lennə' chonən manch la'ažda'olen'.

¹⁶Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

¹⁷Catə' beza' Jeso'osən' gan' nitə' beṇə' ca' na' beyo'e liže'enə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplən'. ¹⁸Nach gože' lega'aque': —İElezə lenle bito chejni'ile de que de'en che'ej chaochon' bito gaquə gonən manch la'ažda'ochon'? ¹⁹De'en che'ej chaochon' bito cho'on yichjla'ažda'ochon' sino que chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden.

(Can' gwne' blo'e de que yoguə' yelə' guaon' zjənaquən güen par gaochon.) ²⁰Na' gwne': —De'en chchoj yichjla'ažda'olen' lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'. ²¹Na' lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan yesə'əgo'o xtoga'aque' na' yesə'əbejyichje' no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə, na' ca de'en nan so'ote' beṇə'. ²²Na' leczə lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj xbab mal de'en nan yesə'əbanga'aque' bi de'e de che beṇə', na' yesə'əzelaze'e bi de'e de che beṇə', na' so'one' de'e mal, na' yesə'əxoayague' beṇə', na' so'onlene' cuerp chega'aque'enə' de'en naquə de'e yelə' zto', na' sa'acxi'i ljuežjga'aque', na' yoso'ožia yoso'onite'e ljuežjga'aque', na' sa'alaze'e na' nan so'one' de'en cui zaque'e. ²³Yoguə' de'e mal ca' de'en zjənac ca' chchojən yichjla'aždao' beṇə', na' chac manch la'ažda'oga'aque'enə'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael
chonlilaže'e Jeso'osən'

²⁴Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan'

mbane Tiro na' Sidon. Na' gwso'e to lo'o yo'o na' bito gone'e Jeso'osən' no əneze gan' nite'enə', pero bia'aczə bito goquə yesə'əcuašə' cuinga'aque'. ²⁵⁻²⁶Na' zo to no'olə Sirofenisia beṇə' chšil dižə' griego na' zo to bi'i no'ol che' yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lgiuegwzə bene no'olən' rson gan' zo Jeso'osən', na' gwyeye' bzo xibe' lao Jeso'osən'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' yebeje' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' xi'ine' no'olən'. ²⁷Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Cheyalə' güe'echo latjə zgua'atec əsa'o bi'i checho ca' na' techlə əgguaio xico'ochon', chedə' bito naquən güen yeca'acho yelə' guaon' che xi'inchon' na' əgwnežjwchon gao xico'ochon'.

²⁸Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leiczədon' Xana'. Pero xico'ocho ca' bian' nitə' xan mesən' guaquə əsa'ob pedas yelə' guaon' de'en choso'osan xi'incho ca' lao yon'.

²⁹Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, güenchguan' bagwnao'. Guaquə yeyejo' ližo'. Babechoj de'e xio' de'en gwyo'o gwyaz yichjla'aždao' xi'ino'onə'.

³⁰Na' catə' bežin no'olən' liže'enə', xi'ine'enə' debo' lao xcambo'onə' na' babechoj de'e xio'onə' gwyo'o gwyaz yichjla'ažda'obo'onə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə'
ncuež nague' na' leczə
bito goquə əṇə' binlo

³¹Gwde na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' latjən'

gan' mbane Tiro na' besy'ə'die'
 gan' mbane Sidonñə' na' yež ca'
 zjəchi' gan' mbane Decapolis par
 besy'ə'žine' nisdəo' Galilean'. ³²Na'
 galə'əzə nisdə'onə' besy'ə'žague'
 beñə' ca' zjənçhe'e to beñə' cuež
 na' leczə bito goquə əñe' binlo, na'
 gwsə'atə'əyoine' Jeso'osən' əxoə
 ne'lenə' be'lenə' par niç yeyaquene'.
³³Jeso'osən' gwçhe'ene' partlə
 gan' cui no beñə' nitə' na' bzeb
 xbene'lenə' lo'o nag be'lenə' çhopə
 la'a, na' btop xene'lenə' xbene'lenə'
 nach gwdane' ložə' be'lenə'. ³⁴Nach
 Jeso'osən' bgüie' yobalə, na'
 gwcu'aləže'e gwne': —iEfata! —
 zeje dižə' "iByaljo!"

³⁵Nach byaljo nag be'lenə', na'
 leczə lože'lenə' beyaquen, na' goc
 gwne' binlo. ³⁶Na' Jeso'osən' bene'
 mendad len beñə' ca' cui so'e dižə'
 çhe de'len babene', pero mazəchlə
 gwso'one' gwso'e dižə' çhei. ³⁷Na'
 lechguəle besy'ə'əbane beñə' ca' na'
 gwse'e ljuəžga'aque': —Chac chone'
 yoguə'əloj na' yoguə' de'len chone'
 chone'len binlo. Chone' par niç
 chesy'ə'əyene beñə' cuež ca' na' par
 niç chesy'ə'əne beñə' mod ca'.

Jeso'osən' bguaogüe' tapa mil beñə'

8 Na' goquən' besə'əžag
 beñə' zan gan' zo Jeso'osən',
 na' bito bi de çhega'aque' par
 əsa'ogüie'. Nach Jeso'osən' goxe'
 disipl çhe' ca' na' gože' lega'aque':
²—Lechguəle cheyašə'ada' beñə'
 quinga. Bagoc šonə ža nite'e
 nga len chio'o, na' bitobi de de'e
 əsa'ogüie'. ³Šə yosa'aga'aca'ane'
 sin cui bi əgwnežjua' əsa'ogüie',
 gosy'ə'əçholene' tnezən', la' balə'
 za'aque' zitə'.

⁴Nach disipl çhe' ca' gwse'ene':
 —Gan' zocho nga naquən to latjə ga
 cui nono nla'. İGaxa əželecho de'e
 əsa'o yoguə' beñə' zan quingan'?

⁵Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
 —İBalə yetxtil çhechon' de'

Nach gwse'ene': —Gažən.

⁶Nach Jeso'osən' bene' mendad
 yesə'əbe' beñə' ca' lao yon'. Na'
 bexe'e yetxtil dao' ca' gažə na'
 be'e yelə' choxcwlen çhe Diozən'.
 Nach bzoxje'en bnežjue'len disipl
 çhe' ca' par gwso'e çhe yoguə'
 beñə' ca'. ⁷Na' leczə de to çhopə
 bel ya'a dao', na' Jeso'osən' be'e
 yelə' choxcwlen çhe Diozən' por
 lega'aqueb, nach bene' mendad len
 disipl çhe' ca' əso'e çhe çhe beñə'
 ca'. ⁸Na' yogue'e gwsə'ogüie' xte ca
 gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'len
 besy'ə'əga'annə' bosyo'otobə disipl
 ca' len, na' gwsə'aqueñ gažə žomə.
⁹Na' beñə' ca' gwsə'o yetxtilən' len
 bel ya'anə' zjənaquə do tapa mile'.
 Gwde na' bosa' Jeso'osən' lega'aque'.
¹⁰Nach le' gwyo'e to lo'o barcw len
 disipl çhe' ca' na' ja'aque' distrit
 gan' nzi' Dalmanota.

Beñə' fariseo ca' gosəñabene'

**Jeso'osən' gone' to de'e
 yesə'əle'ine' le'e yoban'**

¹¹Na' besə'əžin balə beñə' fariseo
 gan' zo Jeso'osən' na' gwzolaə
 gwsə'acyože'ene'. Na' gosəñabene'
 le' gone' to miłagr de'e yesə'əle'ine'
 le'e yoban' gwsə'aque'ne' šə cui gaquə
 gone'ennə'. ¹²Jeso'osən' gwcu'aləže'e
 na' gože' lega'aque': —Le'e mbanle
 na'a chnable gona' to de'e le'ile le'e
 yoban' par niç ənezele šə Diozən'
 bsele'e nada'. Pero de'e li chnia', le'e,
 bitobi bi gona' de'e le'ile le'e yoban'.

¹³Na' beyož gwna Jeso'osən' ca' beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca', na' besyə'əyo'e lo'o barcon' na' besyə'əlague'e yešl'a'alə nisdal'onə'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

¹⁴Na' disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaž'e'e əso'oxe'e yetxtil de'en əsa'ogü'e. Toga yetxtilən' de chega'aque' lo'o barcon'. ¹⁵Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' gože': — Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' ca' chso'on txen len Erodən'.

¹⁶Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuējzga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

¹⁷Jeso'osən' gocbe'ine' can' gwse'e ljuējzga'aque', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əlen'? ¿Ecabinə' šejni'ile bi zeje de'en gwnia' le'e? ¿əna' bito chonle xbab chei? ¿Ebia'aczə ne'e nchoł yichjla'ažda'olen'? ¹⁸¿Ebito chle'ile de'en chona'? na' ¿əbito chenele de'en chzejni'ida' le'e? ¿Ebito za'alazažə'əle milagr de'en babena'?

¹⁹Catə'an bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao' ¿balə žomə pedas yetxtilən' botoble de'en besyə'əga'an?

Nach gwse'ene': —Šižin žomən'.

²⁰Na' gozna Jeso'osən': —Catə' bguaogua' tapa mil beṇə' byo len gažə yetxtil ¿balə žomə pedas yetxtil ca' botoble de'en besyə'əga'an?

Nach gwse'ene': —Gažə žomən.

²¹Nach gože' lega'aque': —¿Ebia'aczə bitonə' šejni'ile bi zejen de'en gwnia' le'e?

Jeso'osən' beyone' jelao to beṇə' lchoł yež de'en nzi' Betsaida

²²Gwde de'e ca' besə'əžine' Betsaidan'. Na' beṇə' Betsaida ca' jso'e to beṇə' lchoł lao Jeso'osən', na' gwsa'ata'əyoine' le' cane'ene' par nič ye'le'ine'. ²³Na' Jeso'osən' bex'e na' be'enə' na' gwche'ene' fuerlə yežən' na' gwdeb xene'enə' jlao be'enə' nach gwdane'ene'. Nach gwṇabene' le' šə bachac le'ine' latə'. ²⁴Beṇə' lchołən' bgüie' na' gože' Jeso'osən': —Chle'ida' beṇə' can' chle'icho yag ca', pero chesə'əde'.

²⁵Nach Jeso'osən' gwdane' jlao be'enə' de'e yoblə, nach be'enə' bgüiayan'e, na' beyaque jelaogü'e'enə' na' bele'ine' binlo. ²⁶Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito šejo' lao' yežən', na' nic no yo'o can' babena' len le'.

Na' bose'ene' beyej liže'enə'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaquəlene' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' nasyon che'enə'

²⁷Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' ja'aque' yež ca' de'en zjəchi' gan' mbane Sesarea de Filipino. Na' lao zja'aque' tnezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —¿Bi chesə'əna beṇə', non' naca' nada'?

²⁸Nach gwse'ene': —Balə' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis. Na' yebalə' chesə'əne' de que naco' profet Liaz

ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebałe' chesə'əne' de que naco' yeto profet beṇə' leczə be' xtižə' Diozən' cana'.

²⁹Nach gože' lega'aque': —¿Chexa le'e? ¿bi nale non' naca' nada'?

Nach Bedən' gože'ene': —Le' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' neto' bagwleje' par naquəto' nasyon che'enə'.

³⁰Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇə' ca' zjənaquə nasyon che'enə'.

**Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl
che' ca' de que gate'**

³¹Nach gwzolo Jeso'osən' bsd blo'ine' disipl che' ca'. Na' bzenene' lega'aque' de que de'e zan cheyałə' chi' saquə' le' naque' ben' bsełə' Diozən' golje' beṇəch. Na' gwne' de que beṇə' golə beṇə' blaο che nasyon Izrael cheton' na' beṇə' gwnabia' che bχoz cheto' ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' bito se'ejele'e che'. Nach gože' disipl che' ca' de que beṇə' blaο ca' so'ote'ene', pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ³²Yoguə' de'e ca' gož Jeso'osən' disipl che' ca' clar. Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə par gwdile'ene'. ³³Pero na' Jeso'osən' gwychje' na' bgüie' disipl che' ca' na' gwdile' Bedən', gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'ižə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na'

bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

³⁴Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənžaguən' gože': —Notə'ətezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyałə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən', na' bitobi gaquəle che de'en chi' saquə'əle la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia'. ³⁵Na' notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui chi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' chedə' chonlilažə'le nada' na' chedə' chejle'e dižə' güen dižə' cobə chia'anə', be'enan' əbane' zejlicane.

³⁶Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane. ³⁷La' bitə'ətezə de'e gatə' che' bito gaquəlenən le' par nič cui cuiayi'e zejlicane.

³⁸Notə'ətezle šə cheto'ile chia' na' che xtiža'anə' lao beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', leczə ca' nada' yeto'ida' chele, nada' naca' ben' bsełə' Diozən' golja' beṇəch. Yeto'ida' chele cata'an yida' de'e yoblə nsa'a yełə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' nchi'a angl chia' ca'.

9 Nach goze'e Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e de que balle cabinə' gatle catə'an le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yełə' guac xen che'enə' par nabi'e beṇəchən'.

**Jeso'osən' goque' ca to
de'e chey che'eni'**

²Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwche'e Bedən' len

Jacobən' len Juannə', con lega'acze' ja'aque' to lao ya'a sibə. Na' lao nite'e lao ya'anə' besə'əle'ine' beža' can' goquə Jeso'osən'. ³Na' xalane'enə' goctitən na' beyaquən šyiš xilə' juisy. Beyaquən šyiš xilə' juisyəch cle ca che notə'ətezəchlə beṇə' chac chib lachə' yežlyo nga. ⁴Na' besə'əle'ine' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' na' leczə besə'əle'ine' de'e Moizezən' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁵Nach gož Bedən' Jeso'osən': —Xantə', güenchgua zocho nga na'a. ¿Egü'endo' gonto' šonə ranš?, ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁶Gože'ene' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gože' tant besə'əžebe'. ⁷Nach betj to bejw bcuašə'an lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei. Che le'enə' le'e gwzenag.

⁸Na' choso'ogüiate' ca' catə'əczla con cuich no no besə'əle'ine' sino yetozə Jeso'osən'.

⁹Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'anə', Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' cui no no əso'elene' dižə' che de'en babesə'əle'ine'enə' xte catə'əch so'ot beṇə' ca' Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch na' yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰De'e na'anə' bito bi dižə' gwso'elene' yeziquə'əchlə beṇə'. Pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen xtižə' Jeso'osən' de'en gwne' yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' gosə'əṇabe' ljuəžjga'aque' bi zejenə'. ¹¹Nach gwse'e Jeso'osən': —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lein' choso'osedene' neto' de que

zgua'atec profet Liazən' ben' gwzo cana' cheyałə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ¿Bixchen' chesə'əne' ca' ža?

¹²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə can' chesə'əne' de que profet Liazən' ben' gwzo cana' leteque' yide' de'e yoblə par yeyone' yoguə'əloł de'en cheyałə' yeyac. Na' leczə ca' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que ben' əselə' Diozən' galje' beṇəch na' de'e zan de'e chi' saque'e. Beṇəchən' so'onene' le' ca'acə to beṇə' cui bi bi zaque'e. ¹³Pero na' əchnia' le'e de que babidə ben' bedəyen can' ben Liazən' na' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gwso'onene' le' con ca gwse'enene' can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yaz de'e xio'

¹⁴Na' catə' besyə'əžine' gan' besyə'əga'an disipl ca' yelə', besə'əle'ine' beṇə' zan, zjənyechje' disipl ca'. Na' leczə nitə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' chsa'acyože' disipl che Jeso'osən'. ¹⁵Nach catə' besə'əle'i yoguə' beṇə' ca' nžaguən' Jeso'osən' besyə'əbanchgüeine'. Nach gwsa'acdoe' jəsə'əšague'ene' na' gwso'olgüiž'e'ene'. ¹⁶Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —¿Bi dižə'ən cho'elenle beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'?

¹⁷Nach entr beṇə' ca' zjənžaguən' to'e gože'ene': —Xana', nchi'a xi'ina' nga. Yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən

par nich nacbo' mod. ¹⁸Na' gatə'ətezə zobo' catə' chñizən lebo' chchixən lebo' lao yon', na' chla' bžin' cho'abo'onə', na' chaoyejə leybo'on na' chatbo' šlat. Bagotə'əyoida' disipl chio' ca' par nich yesyə'əbeje' de'e xi'onə' yo'o yaz yichjla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

¹⁹Nach gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža'anə': —Le'e nitə'əle nga, ĩbixchexan' cui chejle'ele chia'? Bachac šša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ĩBatxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xā bida'onə': —Doa' xil'ino' nga.

²⁰Na' catə' zjsə'ebo' lao Jeso'osən', ble'i de'e xio'onə' Jeso'osən' na' bñizən bida'onə', na' benən par nich lechgualē gwyazbo' šonṇə', na' bchix btołən lebo' lao yon', xte bla' bžin' cho'abo'onə'. ²¹Nach Jeso'osən' gože' xabo'onə': —ĩŠna bagoc chacbo' ca'?

Nach xabo'onə' gože' Jeso'osən': —Dezd bida'otebo'. ²²Zan las ben de'e xi'onə' par jechazbo' do lao yi' na' bχopən lebo' do lo'o nis par gatbo'. Šə bi de'e guac gono' par gaquəleno' neto', beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

²³Jeso'osən' gože'ene': —Šə chejli'o chia', goyona'abo', la' chac chona' bitə'ətezə, con šə chejli'o chia'.

²⁴Nach xabo'onə' le'e gožte' Jeso'osən': —Chejli'a chio'. Goclenšga nada' par nich šejle'echa' chio'.

²⁵Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachesə'əžag beṇə' zan, nach gwdiłe' de'e xio'onə', gože'en: —

De'e xio', chono' par nich bi'i nga nacbo' mod na' ncuežbo'. Chona' mendad yechojo' yichjla'aždao' bi'i nga na' cuatəch yeyo'o yeyazo' de'e yoblə.

²⁶Nach de'e xio'on bgosya'an lebo' na' benən par nich lechgualē fuert gwyazbo' šonṇə' de'e yoblə nach bechojən lebo' na' bocua'anən lebo' ca'aczə to bi'i guat. Na' beṇə' zan gosə'əne' de que gotbo'onə'. ²⁷Pero na' Jeso'osən' bexe'e na'abo'onə' par bezoža'abo'.

²⁸Nach Jeso'osən' gwyo'e to lo'o yo'o na' disipl che' ca' gosə'əbigue'e gan' zo toze', na' gwse'ene': —ĩBixchexaczxan' cui goquə yebejto' de'e xi'onə' ža?

²⁹Nach gože' lega'aque': —Par nich gaquə yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'i nga, cheyałə co'o gwchejle cui ye'ej gaole nich gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdiłjue'e Jeso'osən' de que gate'

³⁰Na' catə' besa'aque' latjən' besyə'ədie' gan' mbane Galilean', pero Jeso'osən' bito gone'ene' yesə'əneze beṇə' gan' zoe'. ³¹Con disipl che' ca'aza əbsed əblo'ine'. Na' gože' lega'aque' de que le' naque' ben' bsełə' Diozən' golje' beṇəch. Na' gaque' lao na' beṇə' na' so'ote'ene', nach yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ³²Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' na' besə'əžebe' par yesə'ənabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'enə'.

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquə blaoch

³³Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' liž Jeso'osən' de'en zo

Capernaunnə', na' lao bazjənite'e liže'enə' gože' lega'aque': —¿Bi porən' chacyožle tnezən'?

³⁴Nach disipl che' ca' bito bosyo'oži'e xtiže'enə', chedə' gwsa'aque'ne' zto' de'en gwsa'acyože' entr lega'aque' noe' naquə blaoch. ³⁵Gocbe'i Jeso'osən' xbab chega'aque'enə' na' gwchi'e na' goxe' disipl che' ca' par gosə'abigüe'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Notə'ətezle šə chene'ele gacle beṇə' blaoch, cheyaḷə' gonḷe xbab che cuinḷe de que bitobi zaquə'əle, na' cheyaḷə' gaquəlen l̄juežjle ca to mos.

³⁶Nach goxe' to bidao' na' bzeche'ebo' laoga'aque'enə' nach gwlene'ebo', gože' lega'aque': ³⁷— Šə chonḷe güen len bidao' nga o notə'ətezəchlə bidao' laogüe de'en chaquēle chia', choncze güen len nada'anə'. Na' catə' chonḷe güen len nada', leczə choncze güen len Diozən' ben' bseḷə' nada'.

**Ben' cui chon contr chio'o
txenczən' chone' len chio'o**

³⁸Nach Juannə' gože'ene': — Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' na' bžonto' gone' ca' chedə' bito chone' txen len chio'o.

³⁹Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito gwžonḷe gone' ca', chedə' notə'ətezə beṇə' cho'e la'anə' par gone' to miḷagr, bito gaquə bi əṇe' contr nada'. ⁴⁰Šə to beṇə' cui chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o. ⁴¹Na' notə'ətezə beṇə' gaquəlen le'e laogüe de'en naole nada' la'aṇə' tbaszə nis gone' ye'ejle,

be'enə' gon ca' de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə' yežine' yoban'.

**Bito cheyaḷə' goncho ca əxopə
beṇə' yoblə gone' de'e mal**

⁴²Probchguazə ben' gon par niç əxopə to beṇə' chonḷilažə' nada' gone' de'e mal, la'aṇə'əczə ben' əxopən' cuitec bi zaquē'e par len beṇəçhən'. Nca'alə xṇeze žalə' yoso'oçheje' yen ben' chon ca' to yej yišə' na' žjəsə'əzəḷe'ene' l̄o'o nisdə'onə' par gate' cle ca soe' gone' ca əxopəch beṇə' so'one' de'e malən'. ⁴³Šə de'en chonḷe len na'alənə' chonən par niç əxopḷe gonḷe de'e malən', güençhlə žalə' əçhog na'alən' cle ca əxopḷe gonḷe de'e malən'. Nca'alə xṇeze nacle beṇə' na' chog yežinḷe lao Diozən' na' əbanḷe zejḷicane cle ca cuiayi'ilenḷen txen lao yi' gabiḷən' de'en cui chyol.

⁴⁴Zeḷjlicane yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabiḷən' chedə' cuat yol yi'inə'. ⁴⁵Na' šə de'en chonḷe len ni'alənə' chonən par niç əxopḷe gonḷe de'e malən', güençhlə žalə' əçhog ni'alən' cle ca əxopḷe gonḷe de'e malən'. Nca'alə xṇeze yežinḷe lao Diozən' nacle beṇə' coj na' əbanḷe zejḷicane cle ca cuiayi'ilenḷen txen lao yi' gabiḷən' de'en cui chyol.

⁴⁶Zeḷjlicanen' yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabiḷən' chedə' cuat yol yi'inə'. ⁴⁷Na' šə de'en chle'ile len jelaolen' chonən par niç əxopḷe gonḷe de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlen, chedə' nca'alə xṇeze nacle beṇə' l̄chol yežinḷe yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e na' əbanḷe zejḷicane, cle ca

cuiyai'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

⁴⁸Zeijlicanen' yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə' cuat yol yi'inə'.

⁴⁹Bxoz ca' chso'ose' zedə' lao xpelə' bia ca' choso'ozeye' chso'elaogüe' Diozən' par niç belə'an chaquən xi'ilažə'. Na' de'en chsi' Diozən' xneze chy' chzaquə'əcho, chone' ca' par niç chaquəch yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə'.

⁵⁰Nezecho de que zedə' naquən güen na' chonən par niç cui chbiayi' yid belə'an, pero šə zedə'an bitoch bi zxi' naquən, bitoch bi zaquə'an na' bito gaquə goncho ca yeyaquən zxi' de'e yoblə. Na' par niç gacle ca zedə' de'en naquə zxi' cheyalə' gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', na' so cuezle binlo len ljuežjle.

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

10 Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' ja'aque' yež ca' zjəchi' gan' mbane Jodean' na' yež ca' zjəchi' yešl'alə yao Jordannə'. Na' besə'əžag beṇə' zan gan' zoe'enə', na' de'e yoblə bzejni'ine' lega'aque' con can' chzejni'iczene' lega'aque'. ²Nach balə beṇə' fariseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par niç yesə'əbejene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', na' gosə'əṇabene' le' šə de lsens par beṇə' nšagna' yele'e xo'ole'. ³Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Naquən' nyoj lei de'en bzoj de'e Moizezən'? ¿Bin' bene' mendad gonle?

⁴Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —De'e Moizezən' be'e latjə əgwcos ben' nšagna'anə'

to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə', nach cuejyichje' no'ol che'enə'.

⁵Jeso'osən' gože' lega'aque': — De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chele chedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. ⁶Bablabczle can' nyoj Xtizə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇəchən' beṇə' byo na' no'olə. ⁷Na' leczə nan: “Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə. ⁸Nach beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” De'e na'anə' bitoch əsa'aque' čopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. ⁹De'e na'anə' notono cheyalə' yolalə' lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə beṇə'.

¹⁰Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' yo'og an' gosə'ənitə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen de'en gože' beṇə' fariseo ca'. ¹¹Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': — Notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə tozəczə ca malən' chone' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi. ¹²Na' notə'ətezə no'olə yele'e be'en che'enə' par yeque'e beṇə' yoblə, leczə tozəczə ca malən' chon no'olən' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³Na' ja'ac beṇə' əjsə'e bidao' lao Jeso'osən' par niç əxoə ne'enə' yichjga'acbo' na' gone' orasyon chega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjsoa' bidao' ca'. ¹⁴Catə' ble'i Jeso'osən' can'

chso'on disipl che' ca', bže'e nach gože' lega'aque': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' choso'ozexjw yichjga'aque' lao Diozən' ca bidao' ca' choso'ozexjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo' lega'acze'lenə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁵Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca bidao' par güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

¹⁶Nach Jeso'osən' gwłene' bidao' ca' na' gwxoə ne'ena' yichjga'acbo'onə', na' bene' orasyon par lega'acbo'.

**Beṇə' güego' ben' goquə beṇə'
gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'**

¹⁷Na' ze'e yesa'aque' latjən' to beṇə' güego' gwsa'adoe' bžine' gan' zo Jeso'osən' na' bzo xibe'en lao Jeso'osən'. Na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyałə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁸Na' par nič gonch be'ena' xbab che de'en gwne', Jeso'osən' gože'ene': —čBixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ¹⁹Nezdo' bin' na lein': “Cui co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fałs contr sa'aljuežjle; bito xoayagle sa'aljuežj beṇə'chle; legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale.”

²⁰Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Maestr, yoguə'əłol

de'e ca' chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'.

²¹Jeso'osən' bgüie' be'ena' na' goquene' che' na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac fałt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əłol de'en de čio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə'. Nach da denao nada' la'anə'əczə šə gonclən byen gato' to le'e yag coroz. Na' cata' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²²Pero na' beṇə' güegon' beyož gož Jeso'osən' le' ca', lechguale trist gwzoe' chedə' la' to beṇə' gwni'achguan' naque', na' beza'achoe' trist.

²³Nach Jeso'osən' bgüie' beṇə' güegon', na' gože' disipl che' ca': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'ele latjə nabia' Diozən' le'.

²⁴Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gože' lega'aque' che beṇə' gwni'anə', nach de'e yoblə goze'le Jeso'osən' lega'aque': —Xi'indaogua'a, de'e li šə to beṇə' zoe' lez gaquəlen yelə' gwni'a che'ena' le' zdebəchgua naquən par žjəyzeo' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ²⁵Zdebəchlə naquən che to beṇə' gwni'anə' güe'ele latjə nabia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁶Nach disipl che' ca' cata' gwse'ene' xtiže'ena' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' lježjga'aque': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁷Jeso'osən' bosgüie' lega'aque' na' goze'e: —Benə'chən' bito gaquə so'one' ca yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', pero Diozən' guaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Diozən' chac chone' bitə'ətežə.

²⁸Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —
Xanto', neto' bagwlejšyichjto' family
četo' ca' na' len yoguə'əlo' de'en
deito' par chonlilažə'to' le' na'
chzenagto' čhio'.

²⁹Nach gož Jeso'osən'
lega'aque': —De'e li əchnia', šə
nole bagwlejšyichjle' ližle, beṇə'
bišə'əle, beṇə' zanle, xaxna'ale,
xo'olle, xi'inle, o yežlyo čhele
čhedə' chzenagle čhia' na' čhedə'
chejle'ele čhe dižə' güen dižə' cobə
čhia'anə', ³⁰Diozən' goṇe' le'e de'e
zaquə'əche lao yežlyo nga clezə ca
beṇə' ca' na' de'e ca' gwlejšyichjlen'.
Na' lecžə gon Diozən' par nič
əbanle zejlicane. Goṇe' le'e de'e
ca' la'anə'əczə lao yežlyo nga de
de'e zan de'e čhi' saquə'əle. ³¹Beṇə'
zan zjənaquə beṇə' blao na'a pero
gwžin ža catə' cuich əsa'aque'
beṇə' blao. Na' beṇə' zan beṇə' cui
zjənaquə beṇə' blao na'a, pero
gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

**De'e yoblə gosyixjue'e
Jeso'osən' de que gate'**

³²Nach Jeso'osən' na' zan disipl
čhe' ca' ja'aque' Jerosalennə'. Na'
lao zjəngüie'e nezən' Jeso'osən'
gwžialaogüie' laoga'aque'enə', na'
besyə'əbanchgüie' disipl čhe' ca'
de'en šeje' Jerosalennə' gan' nitə'
beṇə' ca' chse'ene so'ot le'. Na' do
chesə'əžebze' jəsə'ənaogüie'ene'.
Nach partlə gwlejš Jeso'osən' disipl
čhe' ca' šižin na' gwzolaogüie'
be'elene' lega'aque' dižə' čhe
de'e ca' gaquə čhe'. ³³Na' gože'
lega'aque': —Diozən' bsele'e nada'
golja' beṇəčh, na' na'a šejcho
Jerosalennə' gan' gaca' lao na' beṇə'
gwnabia' čhe bχoz ca' na' lao na'

beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i
lein'. Yesə'əčhoglaogüie'en čhia' de
que cheyalə' gata', na' lecžə so'one'
nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə
beṇə' Izrael. ³⁴Na' so'one' nada'
borl na' soe' nada' golp na' yoso'oža'
xene'e cho'alaogua'anə'. Nach
so'ote' nada', pero yeyon ža yebana'
ladjo beṇə' guat ca'.

**Jacobən' na' Juannə'
gosə'əṇabe' yesə'əbi'e cuit
Jeso'osən' gan' ṇabi'enə'**

³⁵Nach xi'in Sebedeon' Jacobən'
len Juannə' gosə'əbigue'e lao
Jeso'osən'. Na' gwse'ene': —Xanto',
zedəṇabeto' le' to goclen.

³⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—İBi goclenṇə' chene'ele gona'?

³⁷Nach gwse'ene': —Chene'to'
gono' par nič cue'to' cuito'onə'
šļa'a güiejə catə'ən əžin ža ṇabi'o
ṇasyon čhechonə'.

³⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Bito chacbe'ile bi de'en chṇabele
nada'. İEguaquə saquə'əzi'ile can'
saquə'əzi'anə'? İEgwzoile gaquə
čhele can' gaquə čhia'anə'?

³⁹Nach bosyo'oži'e xtiže'enə'
gwse'ene': —Gwzoi'to'.

Jeso'osən' gože' lega'aque': —
De'e licžə čhi' saquə'əle can' čhi'
saca'anə', na' de'e licžə gaquə čhele
can' gaquə čhia'anə'. ⁴⁰Pero bito
naquən par əṇia' nada' non' cue'
cuitan' catə'ən əžin ža ṇabi'anə'. Xa'
Diozən' bagwleje' beṇə' yesə'əbe'
cuita'anə'.

⁴¹Nach disipl ca' yeši, catə'
gwse'enene' de'en gwse' Jacobən'
na' Juannə' le', besə'əže'e lega'aque'.
⁴²Pero Jeso'osən' goxe' yogue'e
par nič gosə'əbigue'e laogüie'enə',

na' gože' lega'aque': —Nezele nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to nasyon, na' la fuers chesə'ənabi'e beṇə' ca' nitə' xni'aga'aque'enə'. ⁴³ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle na' gaquəlenle ljuežjle. ⁴⁴ Na' šə no le'e chene'ele gaquəchle blaoch ca beṇə' ljuežjle ca', caguə can' cheyalə' gonle sino que cheyalə' gon cuiṇle ca xmos beṇə' ca' yela'. ⁴⁵ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' caguə bida' par nič beṇəchən' əsa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇəchən', na' par əgwnežjo cuina' čixjua' xtolə' yoguə'əloj beṇəchən' catə'ən so'ote' nada'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
lčhoj le Bartimeo**

⁴⁶ Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' jəsə'ənao Jeso'osən' besə'əžine' syoda Jericon'. Na' catə' besa'aque' syodan' to beṇə' lčhoj le Bartimeo, xi'in to beṇə' le' Timeo, chi'e cho'a nezən' chṇabe' carida. ⁴⁷ Na' catə' bene Bartimeon' de que Jeso'osən' be'lenə' naquə beṇə' Nasaretən' bazon əžine' gan' chi'enə', nach gwzolao gwne' zižjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁸ Beṇə' zan gosə'ədi'e beṇə' lčhojən' par nič zoe' žizə, pero nachlə gwne' zižjochlə gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁹ Nach Jeso'osən' gwleze' na' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao le': —Le'e gax be'lenə'.

Nach gwsa'axe' beṇə' lčhojən' par bigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Bebei, gwzecha chedə' chaxe' le'.

⁵⁰ Nach beṇə' lčhojən' bzalə' xadoṇ che'lenə' na' bxite'e bgüigue'e lao Jeso'osən'. ⁵¹ Jeso'osən' gože'ene': —čBin' che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lčhojən' gože' Jeso'osən': —Xana', benšga par nič ye'le'ida'.

⁵² Jeso'osən' gože'ene': —Guaquə yeyejo'. De'en chonlilažo'o nada' bač goc can' che'endo'onə'.

Na' le'e bele'itei be'lenə' na' gwnaogüe' Jeso'osən' lao zja'aque' Jerosalennə'.

**Gwsə'elaogüe'e Jeso'osən'
catə' beyo'e Jerosalennə'**

11 Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lega'aque' besə'əžine' gałə'əzə Jerosalennə'. Na' gałə'əzə Jerosalennə' zjəchi' čhopə yež, ton Betfage na' yeton Betania. Zjəchi'in frent to ya'a de'en nzi' Ya'la Olibos. Nach Jeso'osən' gwleje' čhopə disipl che' ca'. ² Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' delant, na' catə' šo'ole lao' yežən', le'ile to borr dao' bia cui nonə' cuia da'ab yag. Na' əsežleb na' əche'eleb ngala. ³ Na' šə no nabe le'e bixchen' chsežleb, na' ye'elene' de que nada' Xanle chyažjda'ab, na' de que lğüegwzə žjəyesana'ab.

⁴ Nach beṇə' ca' bsele' Jeso'osən' gwsa'aque' zja'aque' na' lao zja'aque'enə' besə'əle'ine'eb da'ab yag cuit puert che to yo'o de'en zo cho'a nezən'. Nach bosə'oseže'eb.

⁵Na' nitə' ba_lə beṇə' na' gwse'e disipl ca': —¿Bin' chonle? ¿Bix'chen' chsežle borr da'onə'?

⁶Nach disipl ca' gwse'e beṇə' ca' can' gož Jeso'osən' lega'aque' yesə'əne', nach gwsə'e latjə bosə'oseže'eb. ⁷Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən', na' bosə'o_xoa xadon chega'aque' cožə'əbən', nach gwžia Jeso'osən' leb. ⁸Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwsə'elaogüe'ene' na' bosə'ošiljue' xaga'aque'enə' gan' zde' žie' borrhən' na' yeba_le' gosə'əchogue' xozə' yag de'en ze tcho'a nezən', na' bosə'ənite'en lao nezən'.

⁹Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' lecžə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': —Sožgo' mbalaz le' za'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'. Goclenšga neto'. ¹⁰Catec mba gaquə checho de'en baza' ben' nabia' chio'o can' gwnabia' de'e Rei Dabin' cana'. Lencžə le'e nitə'əle gan' zo Diozən' ledoye'ela'oche'.

¹¹Ca' goquə bežin Jeso'osən' Jerosalennə', na' lecžə catə'ən gwyo'e yo'odao' əblaonə'. Na' beyož bgüie' yoguə' de'en chac lo'o yo'odao' əblaonə' besa'aque' len disipl che' ca' šižin na' ja'aque' Betanian', chedə' bagol.

**Ben Jeso'osən' par nič
bgüiž yag yixgüion'**

¹²Ža beteyo catə' besa'aque' Betanian' par jəsya'aque' Jerosalennə' de'e yoblə, gwdon Jeso'osən'. ¹³Na' zitə'ələ ble'ine' to yag yixgüio žia xlague'e. Na' gwyeye' jəgüie' šə žian yixgüion',

pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia, chedə' ca orən' bito naquə tyemp chei. ¹⁴Nach Jeso'osən' gože' yag yixgüion': —Caneque cuich bi frot cuio'.

Na' gwse'encze disipl che' ca' can' gwne'enə'.

**Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca'
chso'on ya'a chyo'o yo'odao'
əblao che beṇə' Izrael ca'**

¹⁵Gwde na' besə'əžine' Jerosalennə' na' catə' gwyo'o Jeso'osən' chyo'o yo'odao' əblaonə' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əlol beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'on'i'ane'e mes che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' lecžə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' əgwsə'otə' ngolbexə. ¹⁶Na' Jeso'osən' bito be'e latjə par yesə'əde notə'ətežə beṇə' chyo'o yo'odao' əblaonə' šə zjənoe' yoa'. ¹⁷Nach bzejni'ine' lega'aque', gože': —Nyojczə Xtižə' Diozən' gan' nan: “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon beṇə' ža' yoguə' nasyon ca'.” Pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

¹⁸Na' beṇə' gwnabia' che b_xoz ca' na' lecžə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisežən' gwse'enenə' can' be' Jeso'osən' dižə'ənə' na' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote'ene'. Besə'əžebe' cuich yoso'ozenag beṇə' chega'aque' chedə' yoguə'əte beṇə' bosə'ozenague' xtiže'enə' na' besyə'əbanene' ca güennə' bzejni'ine' lega'aque'. ¹⁹Na' catə' bazon gal Jeso'osən' len disipl

che' ca' besa'aque' syodan' na'
jasyə'əga'ane' Betanian'.

Bgüiž yag yixgüion'

²⁰Zil beteyo besa'aque' Betanian'
par jəya'aque' Jerosalennə'
besyə'ədie' gan' zo yag yixgüion'
de'len əgwɲablažə' Jeso'osən' əbiž.
Na' besə'əle'i disipl che' ca' babgüiž
do loi. ²¹Nach Bedən' jsa'alažə'e
can' goquən' na' gože' Jeso'osən': —
Xana', bgüiašc yag yixgüion' de'len
əgwɲablažo'o əbiž neje babgüižən.

²²Jeso'osən' gože'ene': —Le'e
gonlilažə' Diozən' na' gaquə can'
əɲabelene'. ²³De'e li əchnia' le'e, šə
do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle
Diozən' guaquə ye'ele ya'a nga:
“Boša' xišna'onə' na' jəyozo' lo'o
nisdə'onə'”, na' gaquə can' chonle
mendadən' de'len chejle'ele sin cui
chac chop lažə'əle. ²⁴De'e na'anə'
chnia' le'e de que bitə'ətezə de'len
chnabele Diozən' catə'ən chonle
orasyonə', šə chejle'ele de que
gone' can' chɲabelene'ena' na'
guaquəczən'. ²⁵Na' catə' solao
gonle orasyonə', šə yosa'alažə'əle
bi de'len baben to beɲə' contr le'e,
leyezi'ixen che', par nich leczə
Xacho Diozən' ben' zo yoban'
yezi'ixene' xtə'ə'əlen'. ²⁶Pero šə
le'e bito chezi'ixenle che sa'aljuežj
benəchlen' leczə ca' Xacho Diozən'
ben' zo yoban' bito yezi'ixene'
xtə'ə'əlenə'.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²⁷Na' besyə'əžine' Jerosalennə'
de'e yoblə. Na' catə' balažə'
Jeso'osən' chy'o yo'odao' əblaonə',
ben' naquəch bχoz əblaoch na' beɲə'
ca' choso'osed choso'olo'i lein', na'

len beɲə' golə blao che neto' beɲə'
Izrael gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'.
²⁸Na' gwse'ene': —ɛNac goquən'
gwxi'o yelə' gwnabi'anə', na' non'
beɲ le' yelə' gwnabia'anə' par gono'
de'e ca' chono'?

²⁹Jeso'osən' boži'e
xtižə'əga'aque'ena' gože': —Lezczə
de to de'e ɲabda' le'e. Šə gwnale
nada' de'len ɲabda' le'e nach əɲia'
le'e non' beɲ nada' yelə' gwnabia'
par gona' de'e ca' chona'. ³⁰Leɲəšc
nada': ɛnon' bselə' de'e Juannə'
bide' bchoe' beɲə' nis? ɛEDioz nan'
bsele'ene' o šə beɲə' yoblən'?

³¹Nach bosə'oxi'e entr lega'aque'
gosə'əne': —Šə ye'echone' de que
Dioz nan' bsele'e de'e Juannə' par
bchoe' beɲə' nis, na' ye'le chio'o:
“ɛBixchexan' bito gwyejle'ele che'?”

³²Na' nic gac ye'echone' de que
beɲə' yoblən' əbsele' de'e Juannə'.
Gosə'əne' ca' chedə' besə'əžebe'
bi so'on beɲə' ca' zjənžaguən', la'
yogue'e gwse'ejle'e de que de'e
liczə Diozən' bsele'e de'e Juannə'
par be'e xtiže'ena'. ³³De'e na'anə'
gwse'e Jeso'osən': —Bito nezetə'
non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —
Lezczə ca' nada' bito əɲia' non' beɲ
nada' yelə' gwnabia'anə' par gona'
de'e ca' chona'.

Jempl che mos mal ca'

12 Nach Jeso'osən' gwzoloa
be'e jempl nga bzejni'ine'
lega'aque' de que notə'ətezə beɲə'
šə chso'onczə yichjlaoga'aque' cui
choso'ozenague' che' yesə'əbi'ayi'e.
Na' gwne': —To beɲə' gože' zan
yag obasən' yežlyo che'ena'. Na'
gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə

bene' to tanc gan' bosos'i'e obasən'
 par bchoj xisein'. Na' lecza bene'
 to campnary gan' yesə'əcua'a
 beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach
 bene' güertən' lao na' beṇə' par
 bosə'əgüia bosoye'en, na' gwde
 na' gwze'e gweje' zitə'. ²Catə' bžin
 tyemp par yosyo'otobe' cwsešən',
 bsele'e to mos che' par žjəyexi'e
 to tlaw cwsešən' de'en cheyalə'
 yezile. ³Pero na' beṇə' ca' chsa'apə
 yag obas che'enə' bosonize'
 mosən', na' gosə'yine'ene' nach
 bosyo'ose'ene' sin cui bi bi
 bosyo'onežjue'ene'. ⁴Nach xan
 yag obasən' bsele'e yeto mosən',
 na' beṇə' ca' bosos'iže'ene' yej,
 na' gwsone' güe' yichje'enə' na'
 bosoožia bosonite'ene'. ⁵Nach
 bosselə' xan yag obasən' yeto
 mosən', na' beṇə' ca' chsa'apə yag
 obasən' gwsote' le'. Na' gwdechla
 xan yag obasən' bosselə'e mos
 zanch na' beṇə' ca' chsa'apə yag
 obasən' gosə'yine' bale' na' yebale'
 gwsote'.

⁶Na' zo xi'in tlišə' xan yag
 obasən', na' chacchgüeine' che'.
 Nach le'ezelaogüe bsele'e le'. Lo'o
 yichjla'aždaogüe'enə' goquene':
 "Gwsa'apəlje' xi'inan' respet
 yosyo'onežjue'ebə' cwsešən'." ⁷Pero
 na' beṇə' ca' chsa'apə güertən'
 catə' besə'əle'ine' xi'in'e'enə' nach
 gwse' ljuējga'aque': "Bengan'
 xi'in xan yag obasən', na' le'enə'
 yega'an len biennə'. Leda gotchone'
 par nič yega'anlencho bien che
 xe'enə'." ⁸Nach bosonize'ene',
 gwsote'ene', na' besyə'əbeje'
 cuerp che'enə' fuerlə güertən'.

⁹Beyož be' Jesosən' jempl nga,
 gože' beṇə' ca' ža'anə': —čNac

chactgüeile gon xan güertən'
 len beṇə' ca'? Žjəyeni'tlaogüe'
 lega'aque', na' yegüe'e yaguən' lao
 na' beṇə' yoblə.

¹⁰čEcabinə' šejni'ile bi zejen de'en
 nyoj Xtizə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwsolažə'
 mues güen yo'o ca', lennə'
 banaquən yej squin.

¹¹Xancho Diozən' babzoe' yejən'
 gan' cheyalə' son na' de'e
 zaquə' yebanecho can'
 bene'enə'.

¹²Nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə'
 ca' chososed chosolo'lo'i lein' len
 beṇə' golə blao ca' gwse'enene'
 yesə'əzene' Jesosən' chedə'
 gwse'ejni'ine' de que Jesosən' be'e
 jempl nga contr lega'aque' por ni
 che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero
 bito bi gwsone' chedə' besə'əžebe'
 bi so'on beṇə' ca' ža'anə'. De'e
 na'anə' con besa'aque' gan' zo
 Jesosən'.

**Gosə'əṇabene' Jesosən' šə
 yesə'yixjue' impuest che gobiernən'**

¹³Na' gwde de'e ca' bososele'e
 balə beṇə' fariseo ca' len yebalə
 beṇə' ca' chso'on txen len Erodən'
 lao Jesosən' par yesə'əbe'enaogüe'
 əchoj dižə' cho'enə' de'en
 yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya
 contr le' lao beṇə' gwnabia' che
 gobiernən'. ¹⁴Nach catə' besə'əžin
 beṇə' can' lao Jesosən' na'
 gwse'ene': —Maestr, nezeto' de que
 cho'o dižə' li na' bito chžebo' bin'
 yesə'əna beṇə' yoblə, chedə' bito
 chono' cuent che beṇə' šə naque'
 blao o šə bito naque'. Nezeto' can'
 chsed chlo'ido' beṇə' de'en chene'e
 Diozən' goncho naquən dižə' li.

De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyałə' gonto'. ĩEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman' o šə bito cheyałə' chixjwto'on?

¹⁵Jeso'osən' le'e gocbe'iteine' caguə do lažə'əga'aque'enə'. Con chse'enene' ye'e lega'aque' to de'e yesə'əchine' contr le'. Nach gože' lega'aque': — ĩBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'e əgwchinle contr nada'? Le'e gwlo'i nada' to xmehlen'.

¹⁶Nach boso'olo'ine' le' ton na' catə' ble'i Jeso'osən' len gože' lega'aque': — ĩNo diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

Nach gwse'ene': — Che Rei Sesar na'anə'.

¹⁷Jeso'osən' gože' lega'aque': — Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e gwnežjo Diozən' de'en cheyałə' əgwnežjwlene'.

Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene' can' gože' lega'aque'.

**Gosə'əṇabe' naquən'
yesyə'əban beṇə' guat ca'**

¹⁸Na' leczə besə'əžin bałə beṇə' sadoseo ca' lao Jeso'osən'. Na' beṇə' sadoseo ca' choso'osed choso'olo'ine' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'. Nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': ¹⁹—Maestr, de'e Moizezən' bzojje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyałə' yeque'e no'olənə' par nič nita' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'. ²⁰Na'

goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' beṇə' nechən' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. ²¹Na' beṇə' biše'e əgwchopen' beque'e no'olən', na' leczə got beṇə' əgwchopen' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyonen'. ²²Nach leczə ca' goquə len bišə'əga'aque' ca' yełə' xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. ²³Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ĩnoe' entr beṇə' ca' gažə gaquə be'en che no'olən'? La' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁴Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': — Bito chonle xbab šao', la' bito nezele naquən' nyoj Xtižə' Diozən', na' nic nezele naquən' naquə yełə' guac che Diozən'. ²⁵Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca' bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui. Na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebbe əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. ²⁶Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ĩəbito za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' can' gož Diozən' le'. Moizezən' ble'ine' to yi' bel de'e chdoljən to lo'o xis yešə'. Na' gož Diozən' de'e Moizezən': “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraanṇə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” ²⁷Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban. De'e na'anə' lechguale

clelən' chejni'ile na' chsed chlo'ile
Xtižə' Diozən' clelə.

**De'en naquə de'e blaoch de'en
non Diozən' mendad goncho**

²⁸Nach bžin to beṇə' chsed chlo'i
lei de'en bzoj de'e Moisezən' lao
Jeso'osən', chedə' benene' rson can'
gwsa'acyožə beṇə' ca' Jeso'osən'
na' gwnezene' de que binlo boži'
Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə'.
Nach gože' Jeso'osən': —Maestr,
lao lei che Diozən' izon' de'en
none' mendad goncho naquən de'e
blaoch?

²⁹Jeso'osən' gože'ene': —De'en
naquə de'e žialaoch lao de'e
ca' none' mendad goncho nan:
“Le'e gwzenag le'e beṇə' Izrael.
Tozə Xancho Diozən' zaque'e
par güe'ela'ocho. ³⁰De'e na'anə'
cheyalə' gaguecho che Xancho
Diozən' do yichj do lažə'əcho,
do fuers balor checho”, lenṇə'
naquən de'e žialaoch. ³¹Na' de'e
əgwchopen' lebze nan len de'e
nechən': “Cheyalə' gaguecho che
sa'aljuežjcho catg chaquecho che
cuincho.” Bito bi de de'en non
Diozən' mendad goncho de'en
naquəch de'e žialaoch ca de'e ca'
chopə.

³²Nach be'lenə' chsed chlo'i lein'
gože' Jeso'osən': —De'e güen can'
nao' maestr. Naquən de'e li can'
nao'onə' de que tozə Diozən' zo
be'lenə' zaquə' par güe'ela'ocho.

³³Na' cheyalə' gaguecho che Diozən'
do yichj do lažə'əcho do fuers balor
checho. Na' lecəə cheyalə' gaguecho
che sa'aljuežj beṇachcho catg
chaquecho che cuincho. Na' de'e li
zaquə'əchən goncho can' na de'e ca'

non Diozən' mendad goncho cle ca
gotcho bia yixə' na' gwzeychob par
güe'ela'ochone'. Zaquə'əchən cle
ca' bitə'ətezəchlə de'e chnežjwcho
Diozən' cho'ela'ochone'.

³⁴Jeso'osən' gocbe'ine' boži'i
be'lenə' xtiže'en len dižə' sin', nach
gož Jeso'osən' le': —Bazon go'o
latjə nabi' Diozən' le'.

Na' dezd ža na' bitoch no
besyə'əyaxje bi de'e yesə'ənabene'
Jeso'osən'.

**Cristən' naque' xi'in dia
che de'e Rei Dabin'**

³⁵Na' lao ne'e chsed chlo'i
Jeso'osən' beṇə' ca' ža' lo'o
yo'oda'onə', gože' lega'aque':
—žBixchen' chesə'əna beṇə' ca'
choso'osed choso'olo'i lein' de que
Cristən' naque' xi'in dia che de'e
Rei Dabin'? ³⁶Cuin de'e Dabin'
bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən'
le' gan' nan:

Xancho Diozən' gože' Xana'an:
“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho
txen,

na' gona' par niçh nitə' de'e
ca' chso'on contr le' na' beṇə'
contr chio' ca' xni'onə'.”

³⁷Na' de'en gwna de'e Dabin' de
que Cristən' naque' Xane', žəcabi
zejen de que Cristən' naque'
mazəchlə ca xi'in dia che' na'azən'
žə?

Nach beṇə' zan ca' besyə'əbeine'
boso'ozenague' che'.

**Xto'ə' beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lein'**

³⁸Na' Jeso'osən' lao bzejni'ine'
beṇə' ca' gože' lega'aque': —Le'e
gon xbab niçh cui gonle can'

chso'on beṇə' ca' choso'osed
 choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
 Moizezən'. Lega'aque' chesyə'əbeine'
 chəsə'alazē'e zjənyaze' lachə' toṇə
 na' chesyə'əbeine' catə' beṇə'
 chəsə'əguape' lega'aque' diox na'
 chəsə'ənope'e na'aga'aque'ene' do
 lao lquey. ³⁹Lega'aque' chse'ene'e'
 yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao
 catə' chja'aque' yo'odao' na' catə'
 chac lṇi. ⁴⁰Na' choso'oxoayague'
 no'olə gozeb ca' par niḥ no'ol
 ca' chəsə'ənežjue' lega'aque'
 ližga'aque'en len bichlə de'en de
 čhega'aque'. Na' catə' chso'one'
 orasyonṇə' chso'echgüe' dižə'
 par niḥ chəsə'əxoayague' beṇə'.
 Mazəchlə castigw čhega'aque'
 əgwnežjo Diozən' clezə ca che beṇə'
 yeziquə'əchlə chedə' chso'one' de'e
 mal ca' zjənac ca' len zjənezene'
 can' na lein'.

**To no'olə gozebə be'e
 Diozən' xmeche'ena'**

⁴¹Na' goquən' to žlas catə' chi'
 Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə'
 gan' nitə' caj ca' gan' chgo'o xmech
 neto' beṇə' Izrael par yo'odao'
 əblaonə'. Na' ble'ine' beṇə' ca' catə'
 gosə'əgüe'e xmechga'aque'ena'
 lo'inə', na' leczə ble'ine' beṇə'
 gwni'a ca' de'e scha'o mechən'
 gosə'əgüe'e. ⁴²Na' lao chgüie' beṇə'
 ca', bžin to no'olə gozebə no'olə
 yašə' na' gwlo'e čhopə sentab
 dao' che'ena' lo'o cajən'. ⁴³Nach
 Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na'
 gože' lega'aque': —De'e li əchnia'
 le'e, no'olə gozebən' naque' beṇə'
 yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch
 lao Diozən' ca yoguə' beṇə' ca'
 yelə'. ⁴⁴Lega'aque' gosə'əgo'o

xmechga'aque' de'e checho'ṇən lao
 yelə' gwni'a čhega'aque'ena', pero
 no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi'
 che'ena' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e
 dao' de che'.

**Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža
 yosyo'ochinjje' yo'odao' əblaonə'**

13 Na' catə' beza' Jeso'osən'
 yo'odao' əblaonə', to
 disipl che'ena' gože'ene': —Xanto',
 bgüiašc catg xoche zjənone'
 yo'odao' əblao nga, na' catg xoche
 yej quinga zjənonene'en.

²Nach gož Jeso'osən' be'ena':
 —Chgüiale catec xoche naquə
 yoguə' de'e ca'. Pero ca naquə
 de'en chle'ile nga na'a, gwžin ža
 yosyo'ochinj beṇə' doxenən na'
 notoch no le'i lega'aquən.

**De'en gaquə catə'ən bazon
 baozə šo'o fin che yežlyon'**

³Na' ja'aque' ya'a Olibosən'
 de'en zo yešlā'alə bdiṇjən' ze
 frent yo'odao' əblaonə'. Na' catə'
 besə'əžine' lao ya'ana' gwche'
 Jeso'osən'. Nach Bedən', Jacobən',
 Juannə' len Ndresən' gosə'əbigue'e
 lao Jeso'osən' na' bgašə'əza
 gwse'ene': ⁴—Chene'eto' ənezetə'
 do batə'əquən' gaquə de'e nga nao'
 nga. Na' žnac gaquə gacbe'ito' catə'
 bazon baozə gaquə can' na'onə'?

⁵Jeso'osən' gože' lega'aque': —
 Le'e gapə cuidad par niḥ notono
 əxoayag le'e. ⁶Gwžin ža catə' zan
 beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga
 yesə'əne' de que zjənaque' Cristən'
 ben' gwlej Diozən' par gaquəlene'
 le'e. Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'.
⁷Pero na' le'e bito žeble catə'
 yenele dižə' de que chac gwdiłə, o

de que gwaquə gwɔdɪlə, ɕhedə' can' cheyalə' gaquə. Na' la'ana'əczə šə bachac ca' bitonə' əžin ža par šo'o fin ɕhe yežlyon'. ⁸Ze'e əžin žan' yesə'ədiłə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə bgüin na' gaquə bichlə de'en yesə'əzaquə'əzi'e. Na' te gaquə de'e quinga ne'e za'acquəchczə de'en yesə'əžaglaobənə' ža' yežlyon'.

⁹Na' ca naquə le'e ža, cheyalə' ənezele de que bənə' contr ɕhelen' so'one' le'e lao na' bənə' gwnabia' ca', na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' ɕhega'aque' ca'. Yesə'əche'əxaxje' le'e do lao gobernador ca' na' do lao rei par əsa'ogüe' xya contr le'e de'en chonlilažə'əle nada'. Can' gaquə güe'ele xtižə'anə' lao bənə' gwnabia' ca'. ¹⁰Na' leczə ze'e əžin žan' šo'o fin ɕhe yežlyon', žja'ac bənə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in ɕhia' len bənə' ca' ža' yoguə' nasyon. ¹¹Na' catə' no yesə'əche'əxaxj le'e lao bənə' gwnabia' ca' bito cue' yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'enə'. Lao or na' Spirit ɕhe Diozən' əgwzejni'in le'e bin' ye'ega'aclene'. De'e na'anə' le'e ye'ega'aclene' con can' əgwzejni'i Spiritən' le'e, ɕhedə' caguə le'enə' güe'ele xtižə'anə' sino que Spirit na'anə' güe'en len. ¹²⁻¹³Yoguə' bənə' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e ɕhedə' chonlilažə'əle nada'. Na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' bənə' par niɕ so'ote' le'e na' leczə xte no xi'inle so'one' le'e lao na' bənə' ca' so'ot le'e. Pero šə

sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əchən' əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'.

¹⁴Bablabczle can' bzoj de'e profet Danielən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que bənə' mal ca' so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'en chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao ɕhe chio'o bənə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, cana' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. (Le'e chlable de'e nga le'e šejni'in.) ¹⁵Na' šə zo to bənə' chone' dezcanz lao sotea ɕhe liže'enə' catə' gaquə de'e ca' bagwnia' gaquə, bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁶Lezczə ca' bənə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadon ɕhe'enə' liže'enə'. ¹⁷Na' ca tyempən', lechguale zdebə gaquən len no'ol ca' zjənoa' bdao', na' no'ol ca' chesə'əguazə' bdao'. ¹⁸Le'e gon orasyon par niɕ cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag. ¹⁹Catə' gaquə de'e ca' lechguale chi' saquə' bənə' Izrael ca' ža'anə'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənacho bagwdi' bagwxaquə' bənə' can' ɕhi' saquə' bənə' Izrael ca', na' bito əžinlaze'e gaquə ca' len bənə'chən' de'e yoblə. ²⁰Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' sša ni yeto bənə' cuich zjəmban catə'an yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni ɕhe de'en chaque Diozən' ɕhe bənə' ca' chso'onlilažə' le', bənə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'inə', de'e na'anə' cui güe'le latjə yesə'əžaglaogüe' sša.

²¹Na' ža, šə no əye'e le'e: "Bġüiašč nga zo Cristən' ben' əbseļə' Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə ye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. ²²Zan beņə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miļagr na' so'one' de'e naquə yeļə' goban, par niç yesə'əxoayague' beņə' ca' bagwleĵ Diozən' par əsa'aque' xi'ine' pero bito gaquə yesə'əxoayague' leġa'aque'. ²³Banezele can' gaquə, la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. De'e na'anə' le'e so probnid par niç cui xoayagle.

**Can' gaquə catə' yidə
Jesocristən' de'e yoblə**

²⁴Pero na' lao ža ca' cate yeyož chi' saquə' beņəçən', bġüižən' bitoch əġwse'eni'in na' leczə ca' bio'onə'. ²⁵Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən, çhedə' Diozən' əġwsil'inse' yoguə' de'e ca'. ²⁶Na' cana'ach beņə' ca' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bseļə' Diozən' golja' beņəçh. Yida' nsa'a yeļə' guac xen chia'anə' na' yeļə' chey che'eni' chia'anə'. ²⁷Na' əseļa'a angl chia' ca' doxenlə yežlyon' par yosyo'otobe' beņə' ca' bagwleĵ Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasəłase'.

²⁸Nezele can' chac do nga len yag yixġüion'. Catə' bachezolao chebia xļague'e, chacbe'ile de que baçh zon yela' yejon'. ²⁹Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁰De'e li

əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əloļ de'e ca'. ³¹Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanņə'.

³²Pero na' ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon' notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³³De'e na'anə' le'e so probnid, le'e gac ca beņə' nchoĵ bišġal chei na' le'e gon orasyonnə' çhedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə. ³⁴Na' de'en cuezle batən' yida' de'e yoblə ġwxaquə'əleben can' chac che to beņə' cheĵ zitə'. Antslə ze'e se'e liže'enə', che'e xmose' ca' bi de'en so'on to toe' na' leczə ca' che'e ben' chapə puertən' gape'en do tyempte par niç ca' chapəczle'en catə'an yežine'. ³⁵Ca'acžən' naquən len le'e, le'e so probnid çhedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə, nadan' ġwxaquə'əlebeda' ca xan yo'onə'. Bito nezele šə yida' do bagoļ o šə do che'eni'. ³⁶Le'e so ca beņə' nchoĵ bišġal chei, niç sole probnid na' cui senyala' le'e catə'an yida' de'e yoblə. ³⁷Na' de'e ca' bagwnia' le'e taple leczə əchnia'an par yoguə' beņə' chso'onlilažə' nada'. Lešo probnid par catə'an yida' de'e yoblə.

**Boso'oxi'e can' so'one'
yesə'əzene' Jeso'osən'**

14 Na' goquən' ne'e chac faļt yeçhopə ža par gaļə' lni pascw che neto' beņə' Izrael

Jerosalennə' catə'an chaot' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' b̄xoz ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besyə'ayilje' naclə so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ²Na' gosə'əne': —Bito gotchone' lao l̄ninə' par nich cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao' syodan' na' yesə'ədil̄əlene' chio'lo.

**To no'olə bcuase' set
ziḡ yichj Jeso'osən'**

³Na' goquən' zo Jeso'osən' Betanian' liž to beṇə' le Simon be'ena' güe'i yižgüe' de'en nzi' lepr. Na' lao chi' Jeso'osən' cho'a mesən' chaogüe', b̄žin to no'olə noxe'e to lmet de yej fin de'e yožə to c̄las set de'e nzi' nardo. Na' setən' lechgualē ziḡ chl̄a'an na' lechgualē le'eyə' zaquə'an. Na' no'olən' gwle'e lmetən' gan' yožə setən' na' bcuase'en yichj Jeso'osən'. ⁴Nach baḷə beṇə' ca' nitə' len Jeso'osən' liž Simonṇə' besə'əže'e na' gwse' l̄juežjga'aque': —¿Bix̄chen' con bendit̄jeine' setən' noxe'enə'?

⁵Güenchl̄ə žalə' bete'en la' mazlə tmil gueyə' gueyoa le'ine' chei žalə' ca', na' mech de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə' par gaquəlene' lega'aque'.

Na' gosə'ədilē' no'olən'.

⁶Nach Jeso'osən' gože': —Ljōye'enə'. ¿Bix̄chen' chdil̄lene'? Güenchguan' babene' len nada'. ⁷Ca naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, na' guaquə gaquəlenga'aclene' batə'ətezə chene'ele. Pero ca naca' nada' yešlōžgan' soa' len le'e. ⁸De'en

bcuasə' no'olən' setən' yichja'anə' na' bežonən lao cuerp chia'anə' bene' de'en non gone' len nada' žan' yoso'ocuaše'e nada', can' chonle chyebile set zixən' cuerp che beṇə' guatən'. ⁹De'e li əchnia' le'e gatə'ətezə chix̄jue'ile dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia'anə' leczə chix̄jue'ile can' ben no'olə nga len nada'. Na' šanch beṇə' əso'e dižə' ca güennə' bene'.

**Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən'
lao na' beṇə' contr ca'**

¹⁰Gwde de'e ca' Jod Iscariotən' ben' goquə txen len disipl ca' šižin, gwyeje' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' b̄xoz che neto' beṇə' Izrael par gože' lega'aque' de que əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. ¹¹Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jodən' lechgualē besyə'əbeine'. Na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. Nach Jodən' gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

**Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən'
blo'ine' lega'aque' can'
so'one' par žjesyə'əzalaže'e
bi zejen ca de'en gate'**

¹²Na' ža nech che l̄ni pascon' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə na' leczə chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaže'e can' bebej Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' Egipton'. Na' ža na'anə' gwse' disipl che Jeso'osən' le': —¿Gan' che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' l̄ni pascon'?

¹³Nach gwleje' chopə disipl che' ca' na' bsele'e lega'aque' lao'

syodan' gože': —Le'e žja'ac lao' syodan' na' na' yežagle to beṇə' byo beṇə' noa' che'e nisən' ya'ayene'. Na' le'e žjənaotelene'. ¹⁴Na' šo'ole len be'enə' na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to cuart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon', neto' disipl che'.” ¹⁵Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'e zo žcuia la'alə, na' lo'o cuartən' zo to mes, na' nitə' ga cue'ele na' bichlə de'e chyažjele. Lo'o cuart na'anə' əgwsil'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹⁶Nach gwsa'ac disipl che' ca' na' catə' besə'əžine' syodan' yoguə'əlol can' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bososi'ini'e de'en gwsa'ogüe' xše' lni pascon'.

¹⁷Na' catə' beyož gwxen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin besə'əžine' yo'onə' gan' baboso'osi'ini'e de'en əsa'ogüe'enə'.

¹⁸Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' chsa'ogüe', Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, entr to le'e chaolenle nada' txen gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

¹⁹Nach de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' catə' beyož gwne' ca', nach tgüejə' tgüejə' gwse'e le': —Xana' čanada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

²⁰Jeso'osən' gože' lega'aque': —Entr le'e šižinle tole chne' na'alēn' lo'o platən' txen len nadan', gonle nada' lao na' beṇə' ca'.

²¹Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtizə' Diozən' nan gaquə čhia' nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Pero probchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə golje'enə'.

²²Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxje'en, nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lennə' cuerp čhia'anə'.

²³Nach leczə bexe'e basən' gan' yožə nis obasən', na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach bosnežjue'en lega'aque' na' yogue'e gwse'ejē'en. ²⁴Nach gože' lega'aque': —Lennə' xchena'anə'. Na' xchena' na'anə' laljə por ni che xtolə' benachən'. Na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' benachən'. ²⁵De'e li chnia' le'e na'a zelao che'ejə' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho che'ejcho nis oban', lennə' de'en socho mbalaz zejlicane' catə'ən socho txen gan' nabi'a len Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nomb'ene'

²⁶Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'olə' to immo, nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ²⁷Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə čhia'. Gaquə can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: “Gota' beṇə' goye xilə'ənə' na' xilə' che' ca' əsa'asəlasəb.” ²⁸Pero na' catə' yeyas yebana' ladjo beṇə' guat ca', yobəchda' yeya'a Galilean' cle ca le'e.

²⁹Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejəyichjja' le' la'anə'əczə šə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁰ Jeso'osən' gože'ene': —De'e li əchnia' le' neže' antslə ze'e cuež lecon' chop las, gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³¹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —La'ana'əczə šə chonclən byen guatlencza' le' bito ənia' de que bito nombi'a le'.

Na' lecza' ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³² Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, gože' lega'aque': — Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³³ Na' gwche'e Bedən' len Jacobən' na' Juannə', gwsa'aque' gan' nitə' disipl ca' yelə'. Na' Jeso'osən' gwzoloa gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'ažda'ogüe'lenə'. ³⁴ Na' gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'aždaogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əna'azle len nada'.

³⁵ Nach gwdie' gwyeye' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon'. Nach bene' orasyonə' gwɲabene' Diozən' šə guac te ca'azə de'en chi' saque'e. ³⁶ Na' gože' Xe'lenə': —Xa' Dioz, le' chac chonə' yoguə'ləol. Benšga ca te ca'azə de'en chi' saca'anə', pero bito che'enda' gaquə de'e ənia' nada', sino gaquə con can' ənao' le'.

³⁷ Nach beyeye' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —Simon čəchtaso'? čEni to or bito bchejdo' əna'azo' len nada'? ³⁸ Le'e

na', na' le'e gon orasyon niç cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nežda' chene'ele əna'azle len nada', pero cui chzoile.

³⁹ Na' gozse'e gan' nite'lenə' de'e yoblə, jəzene' orasyonə', na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁰ Na' catə' bežžine' gan' nite'lenə' de'e yoblə, jəyeczdi'icze' disipl ca' šonə chesə'ətase', tant cuich chesə'əzoine' bišgalən'. Na' xte bito zjəneze' bi əse'e le'. ⁴¹ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'lenə' jene' orasyonə' de'e gwyon lase, na' catə' bežžine' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' gože' lega'aque': —čEne'e chtasle? čEne'e chonle dezcanz? Baç goc na'a. Diozən' bsele'e nada' golja' benəçh na' na'a baç bžin or gaca' lao na' benə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴² Le'e secha, le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' benə' contr ca'.

Gosə'əzene' Jeso'osən'

⁴³ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin Jodən' ben' naque' cuent len disipl ca' šižin. Na' žague' zan benə' boso'oselə' benə' ca' chesə'anabia' bəxoz che neto' benə' Izrael na' benə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' benə' golə blao che nasyon cheto'onə'. Benə' ca' zjənžag Jodən' zjənal'e'e spad na' zjənle'ne' no yag. ⁴⁴ Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'lenə', gože' lega'aque': —Be'lenə' gaogua' bxidən', le'lenə' senle na' gwchejlene' par əche'elene'.

⁴⁵ Nach catə' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgüiguə'əte' cuite'lenə' na' gože'ene': —Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxidän',
pero caguä do laže'enä' bene'
ca'. ⁴⁶Nach beṇä' ca' əzja'ac len
Jodän' gws'o'oxe'e Jeso'osän' na'
gosä'əche'e'əxaxje' le'.

⁴⁷Na' to beṇä' zecha galä'əzə
gwlečhj spad che'enä' gwdine'en
šla'a nag xmos bχozän' ben'
naquəch əblao, gwchogtechgüe'en.

⁴⁸Nach Jeso'osän' gože' beṇä'
ca': —Za'acle len spad na' len yag
zedəxenle nada' ca to beṇä' bguan.

⁴⁹Yoguä' ža gwchi'a len le'e bsed
blo'ida' beṇä' lo'o yo'odao' əblaonä'
na' bito gwxenle nada'. Pero chac
de'le quinga par ničh chac complir
can' na' Xtižä' Diozän' de'en nyojən'
gaquä čhia'.

⁵⁰Na' lao or na' bosyo'oxonj
yoguä' disipl che' ca'
gosä'əbejyichje'ene'.

Beṇä' güegon' ben' bexonj

⁵¹Na' to beṇä' güegon' jənaogüe'
Jeso'osän', na' nyaze' to lachä'
de'le naquä ca to sabana. ⁵²Na' ca
gws'o'oxe'ene' gws'o'oxe'e slezə
xe'lenä' na' le'e bchojte' lo'inä' na'
bexonje' ga'alyide'.

Gosä'əche'e Jeso'osän' lao

beṇä' golə beṇä' blao ca' čhesä'ənabia' nasyon Izraelän'

⁵³Na' beṇä' ca' gosä'əzen
Jeso'osän' gosä'əche'ene' lao
Caifasän' ben' naquəch bχoz
əblao che neto' beṇä' Izrael.
Nach besä'ədobə yoguä' beṇä' ca'
choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj
de'le Moisezän' na' len yeziquə'əchlə
beṇä' golə blao ca' čhesä'ənabia'
nasyon čheto'onä'. ⁵⁴Nach Bedän'
jənaogüe' Jeso'osän' zitä' zitä' xte

bžinte' liž bχoz əblaonä' na' gwyo'e
čhyo'onä'. Na' beṇä' ca' zjənaquə
xä'ag yo'oda'onä' zjəchi'e cho'a
yi'inä' par čhəsyə'əže'ine'. Nach
Bedän' jəchi'e len lega'aque' cho'a
yi'inä'.

⁵⁵Na' yoguä' bχoz əblao ca'
na' yeziquə'əchlə beṇä' golə
blao ca' čhesä'ənabia' nasyon
Izrael čheto'onä' gosä'əyilje'
beṇä' əso'e dižä' contr Jeso'osän'
par ničh yesä'əchoglaogüe'en
che' de que gate', pero notono
besä'əželene'. ⁵⁶Beṇä' zan gws'o'e
dižä' güenlažä' contr Jeso'osän'
pero xtižä'əga'aque'lenä' bito
besyä'ədilän. ⁵⁷Nach balə beṇä'
gosä'əzeche' na' gws'o'e dižä'
güenlažä' contr le' gosä'əne': ⁵⁸—
Beneto' cata' gwne': “Yochinja'
yo'odao' əblao nga gws'o'on
beṇä', na' lao šonə žazə gona'
yeto yo'odao' əblao de'en cui gon
beṇəčhän'.”

⁵⁹Pero bia'aczə bito bedile de'en
gosä'əne'lenä'.

⁶⁰Nach gwzoža' ben'
naquəch bχoz əblao gwzeche'
gwcho'ga'aque'lenä' gože' Jeso'osän':
—čEbito bi nao' ca naquä de'le nga
čhosä'əcuiš beṇä' quinga le'?

⁶¹Na' Jeso'osän' bitobi gwne'. Nach
gož ben' naquəch bχoz əblao le':
—čEle len' Cristän' ben' gwlej Diozän'
par gaquəleno' nasyon čechon'?
čElen' Xi'in Dioz ben' cho'ela'ocho?

⁶²Jeso'osän' gože'ene': —Le ben'
nao' na' nada'. Diozän' bsele'e nada'
golja' beṇəčh na' əchnia' le'e gwžin
ža le'ile nada' chi'a cuit Xa' Diozän'
ben' napə le'ezelaogüe ye'ə' guac
xen na' nabi'a txen len le'. Na' le'ile
nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶³Catə' bene ben' naquəch b̄xoz əblao xtižə' Jeso'osən' gwšo' gw̄chezə' xe'enə' goquene' de'e mal juisy can' gwna Jeso'osən', na' gwne': —¿Nochxa testigon' chyažjecho? ⁶⁴Babenecho chžia chnité'e Diozən' de'en ne' naque' Xi'ih̄ Dioz len naque' con to beṇachzə. ¿Bi nale? ¿Nac gonchone'?

Nach yoguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əchoglaogü'e'en che' de que cheyałə' gate'.

⁶⁵Nach bałe' bosə'oža' xene'enə' cho'alao Jeso'osən', na' bosə'ocuaše'e cho'alaogü'e'enə' len to lachə' na' gosə'əbažə'e'enə', gwse'ene': —Gwṇeya'ašc ¿non' chbažə' le'?

Nach xa'ag yo'odao' ca' leczə gosə'əgape'e xaguelenə'.

Bedən' bito gw̄chebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁶⁶Na' lao chac de'e quinga Bedən' chi'e chy'o' che ben' naquəch b̄xoz əblaoch na' na' chi'e catə' bžin to no'ol criad che ben' naquəch b̄xoz əblao'. ⁶⁷Na' catə' ble'ine' chi' Bedən' cho'a yi'inə' par cheže'ine', no'olən' bgüiayane'ene' na' gože'ene': —Leczə leno' le' naco' txe'n Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

⁶⁸Pero Bedən' bito gw̄chebe' šə naque' txe'n len Jeso'osən'. Gože' no'olən': —Bito nombi'ane' na' nic nezdə' bi dižə'a'n cho'o.

Na' gwyeye' jəzeche' cho'a puert saguannə'. Nach le'e gw̄chežte to lecw. ⁶⁹Nach bezle'i no'olən' le' de'e yoblə na' gože' beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txe'n len beṇə' ca'.

⁷⁰Na' de'e yoblə bito gw̄chebe' šə nombi'e Jeso'osən'. Na' chaczə šlož beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e ličzə le' naco' txe'n len beṇə' ca' chedə' ca nga chñio' ngazə nabcia' de que naco' beṇə' Galilea.

⁷¹Nach Bedən' bzoe' Diozən' testigw gwne': —Diozən' gone' nada' castigw šə chonlažə'an əñia' bito nombi'a ben' nale ca'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

⁷²Na' le'e gw̄chežte lecon' de'e yoblə. Nach jsa'alazə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le' de que ze'e gaquə chop las cuež lecon' catə' gaquə šon las cui ch̄chebe' de que nombi'ene'. Na' catə' bene' xbab che de'enə' gw̄chežyaše'e tant de'e goquene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

15 Na' catə' gwyeni'inə' b̄xoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca', na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chesə'anabia' n̄asyon Izraelən' besy'ədobe' par nič bosə'oxi'e naclən' so'one' len Jeso'osən' na' bosə'ocheje'ene' na' gosə'əche'ene' jse'ene'ene' lao na' Pilatən'. ²Pilatən' gože' Jeso'osən': —¿Elen' naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le be'en nao' nan' naca'.

³Na' de'e zan de'e gosə'əna beṇə' gwnabia' che b̄xoz ca' par bosə'ocuiše' Jeso'osən'. ⁴Nach Pilatən' goze'e Jeso'osən': —¿Ebito choži'o xtižə'əga'aque'enə'? ¿Ecabi chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogü'e' contr le'?

⁵Pero Jeso'osən' ni to xtižə'əga'aque'ena' bito boži'e, xte bebanchgüeicze Pilatən'.

**Gosə'əchoglaogüe'en
so'ote' Jeso'osən'**

⁶Na' de to costumbr čhega'aque' de que ža lni pascon' əgwsan Pilatən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' Izrael ca'. ⁷Na' ližya na' de to pres beṇə' le' Barrabas txen len beṇə' ca' bosə'oṅe gwdiłə lao syodan' na' zjənaque' beṇə' güet beṇə'. ⁸Na' beṇə' zan ca' bazjənžag gosə'əbigue'e lao Pilatən' na' gosə'əṇabene' le' əgwsane' to pres can' naquə costumbr čhega'aque'ena'. ⁹Nach Pilatən' gože' lega'aque': —İEchene'ele əgwsana' ben' naquə rei čhe le'e beṇə' Izrael?

¹⁰Gwne' ca' čhedə' nezene' beṇə' ca' chesə'ənabia' bṅoz ca' zjəžiague'ine' Jeso'osən', de'e na'anə' bosə'odie' le' lao ne'ena'.

¹¹Na' beṇə' ca' chəsə'ənabia' bṅoz ca' gosə'əgo'oyeje'e beṇə' zan ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' lgua'a Jeso'osən'.

¹²Nach Pilatən' gože' lega'aque': —İBixa gona' len Jeso'osən' ben' nale naque' rei čhe le'e beṇə' Izrael?

¹³Nach gwso'osye'e gwse'e Pilatən': —Bde'e le'e yag corozən'.

¹⁴Pilatən' gože' lega'aque': —İBixa de'e mal babene'ena'?

Pero beṇə' ca' gwso'osye'e yełatə' zižjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

¹⁵Na' Pilatən' gone'ene' soe' güen len beṇə' zan ca'. De'e na'anə' bsane' Barrabasən'. Na' beyož gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən',

Pilatən' bene'ene' lao na'aga'aque' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

¹⁶Nach gosə'əče' soldad ca' Jeso'osən' chyo'o čhe yo'o gan' chi' Pilatən' na' bosyo'otobe' yoguə' soldad ca' yełə'. ¹⁷Nach gosə'əyine' xa Jeso'osən' na' bosə'oguae'ene' to lachə' morad na' gwsə'one' to coron de yešə' na' bosə'ožine'en yichje'ena'. ¹⁸Na' gwso'one' borl gosə'əne': —Biba rei čhe beṇə' Izrael.

¹⁹Nach soldad ca' gosə'əyine' yichje'ena' to ya, na' bosə'oža' xene'en le' na' bosə'ožo xibga'aque'ena' laogüe'ena' chso'one' ca' cho'elao' le'.

²⁰Na' catə' beyož gwso'one'ena' borlən' besyə'əyine' lachə' moradən' bosə'oguae'ene' na' bosyo'oguae'ene' xacze'. Nach gosə'əče'ene' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

**Bosə'ode'e Jeso'osən'
le'e yag corozən'**

²¹To beṇə' Sirene le' Simən xa Ljandr na' Rofo ze'e zeze'e yoba catə' bežague' beṇə' ca' zjənče'e Jeso'osən' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' la fuers bosə'ode'e yag coroz čhe Jeso'osən' cožə' Simonṇə'.

²²Na' gosə'əče'e Jeso'osən' to latjə de'en nzi' Golgota, zejen dižə' latjə čhe yichj beṇə' guat.

²³Na' bosə'onežjue'ene' bino corrient de'en nchixən len to rmech zla' de'en nzi' mirra. Pero Jeso'osən' bito güe'ejee'en. ²⁴Nach bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' soldad ca' gwso'one' xala'ane'ena' rif entr lega'aque' par gosə'ənezene' bi partən' yechełə to toga'aque'.

²⁵Na' do cheda ga lsil bosode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'. ²⁶Na' yichj yag coroz che'enə' bosozoje' de'en bcuiš le', nan: "Bengan' Rei che beṇə' Izrael ca'." ²⁷Na' leczə cana' bosode'e chopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz, to'e gwda cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuite'en yeglə. ²⁸Na' de'en goc ca' goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: "So'onene' le' caczən' chso'onene' beṇə' güen de'e mal."

²⁹⁻³⁰Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'ələlə' yichjga'aque'enə' gwso'onene' borl gwse'ene': —Len' gwnao' gwaquə yochinjə' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino' na' beyetj le'e yag corozən'.

³¹Na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwso'one'ene' borl gosə'əne': —Yeziquə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. ³²Šə len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', na' nacte' rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a par nich le'icho na' šejle'echo che'.

Na' beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' chopə la'a, leczə gwso'onene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

³³Na' do gobiž goc žchol doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ³⁴Na' do cheda šonə catə' gwne Jeso'osən' zižjo gwne': —Eli, əlama sabactani? —zeje dižə': "Dioz chia', əbixchen' bagwlejiyichjo' nada'?"

³⁵Na' beṇə' nitə' galə'əzə gwse'ene' can' gwne'enə' nach gosə'əne': —Le'e gwzenagšc, chaxe' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

³⁶Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to spong na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nchixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nich güe'je'en na' be'ena' gwne': —Cuezcho yešc šə yidə Liazən' na' yoletje'ene'.

³⁷Jeso'osən' bisye'e zižjo nach gote'. ³⁸Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael le'e gwchezə'te gwcholən' gwza'azə yichjei bechojte che'elə. ³⁹Na' lao orən' got Jeso'osən', capitan che soldad ca' ben' zecha lao Jeso'osən' benene' can' bisya'a Jeso'osən' na' ble'ine' can' gote' na' gwne': —De'e liczə benga naque' Xi'in Dioz.

⁴⁰Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ par besə'ələ'ine' can' goquən'. Na' entr lega'aque' zjəlen no'ol quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Maria xna' Jwsen' na' Jacob bi'in naquəch bi'i xcuidə', na' leczə len Salme. ⁴¹No'ol ca' gosə'əzolao chso'onjilažə' Jeso'osən' catə'an gwzoe' Galilean' na' gwsa'aclene' le' len bi de'en byažjene', lega'aque' na' yezan no'olə ca' besyə'anaogüe' Jeso'osən' catə'an beze'e Galilean' par bežine' Jerosalennə'.

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

⁴²Na' ne'e da' Jeso'osən' le'e yag corozən' catə' gwzolao chexjw že'enə', na' ža na'anə' catə'an choso'osi'ini'e che lni pascon', na' bachžin or so'omba'ane' ža

dezcanzən'. ⁴³Na' gwzo to beṇə' le Jwse na' naque' beṇə' Arimatea, na' nacte' to beṇə' blao entr beṇə' ca' chesə'ənbial' nasyon Izrael cḥeto'onə'. Na' Jwsen' gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' nabial' nasyon cḥeto'onə'. Na' laogüe de'en bacheḥjw že'enə' benḥeḥchlaže'e gwyeye' lao Pilatən' jəṇabe' cuerp cḥe Jeso'osən'. ⁴⁴Pilatən' bebanene' de'en byob got Jeso'osən', nach goxe' capitannə' gwṇabene' le' šə le bagote'enə'. ⁴⁵Catə' capitannə' gože'ene' de que bagote', nach Pilatən' be'e latjə žjəyleetj Jwsen' cuerp cḥe Jeso'osən' par yeyo'ene'. ⁴⁶Na' Jwsen' gwxi'e to lachə' fin nach gwyeye' gan' da' Jeso'osən' na' beletje'ene' le'e yag corozən' nach bolaže'ene' lachə'ənə', na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba de'e bagwḥe'ene' to le'e yej. Na' beyož bene' de'e ca' bləle' to yej xen de'e bseyjuene' cho'a banə'. ⁴⁷Na' Maria beṇə' Magdalan' na' Maria xna' Jwsen' yeto, besə'əle'ine' gan' boso'ocuaše'e cuerp cḥe Jeso'osən'.

**Jeso'osən' bebane' ladjo
beṇə' guat ca'**

16 Na' catə' gwde ža dezcanzən' Maria beṇə' Magdalan', na' Maria xna' Jacobən' na' len Salmen' jəsə'əxi'e set zix de'e yoso'oguzje' cuerp cḥe Jeso'osən'. ²Na' zil dmigw tempran gwsa'aque' zja'aque' cho'a ban' na' besə'əžine' cho'a ban' do chla'atg bgüižən'. ³Na' lao zja'aque'lenə' gwse'e ljuežjga'aque': —čNo gaquə yeca'a yejən' de'en da' cho'a ban' par nich šo'ocho?

⁴Na' ca ne'e zja'aque' zitə'ələ gan' zo bloj ban' besə'əle'ine' de que yej xennə' de'en da' cho'a ban' baḥ bega'an. ⁵Catə' besə'əžine'ena' gwso'e lo'o blojən' na' besə'əle'ine' to beṇə' xcuidə' chi'e lo'inə' šla'a lichalə na' nyaze' to lachə' šyiš tonə, na' no'ol ca' besə'əžebe' catə' besə'əle'ine'ene'. ⁶Na' gože' leg'a'aque': —Bito žeble. Nada' nezdə' de que cheyiljle Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaret ben' bosode'e le'e yag corozən'. Babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Notoch no nla' nga. Legüia latjə ga nga bosə'əxo'e cuerp cḥe'ene'. ⁷Le'e žjəyayac le'e žjəyedixjue'i Bedən' len disipl ca' yela' de que gwyobe Jeso'osən' yezine' Galilean' ca le'e na' Galilea na' gwle'iczelene', can' gwnacze' le'e.

⁸Nach besyə'əchoje' lo'o ban' besa'acdoe' xte gosə'əxize' tant besə'əžebe'. Na' notono gwse'e bin' goquə cḥedə' besə'əžebe'.

**Jeso'osən' blo'e laogüe'
Maria beṇə' Magdalan'**

⁹Na' zil dmigw tempran catə'ən beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' zgua'atec blo'e laogüe' Maria beṇə' Magdalan' ben' bebeje' gažə de'e xio' zjəyo'o zjəyay yichjla'aždaogüe'ene'. ¹⁰Le' jəyedixjue'ine' yeziquə'əchlə beṇə' ca' de que beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Catə' bžin Marian' chəsə'əbežyašə' beṇə' ca' na' chəsə'əgiine'ene' cḥedə' gwso'ot beṇə' mal ca' Jeso'osən'. ¹¹Na' catə' gwse'ene' de que babeban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na'

de que Marian' bable'ine' le', bito gwse'ejle'e.

**Blo'e lao Jeso'osən' ċhopə
disipl ċhe' ca'**

¹²Na' blo'e lao Jeso'osən' ċhopə
disipl ċhe' ca' lao zja'aque' yoba,
pero nža'alə can' besə'əle'ine' le'.

¹³Na' jəya'aque' jəsyə'ədixjue'ine'
beṇə' ljuəzjga'aque' ca' pero beṇə'
ca' leczə bito gwse'ejle'e ċhe
lega'aque'.

**Jeso'osən' bene' mendad əso'e
xtiže'enə' yoguə' nasyon**

¹⁴Na' gwdechlə blo'e lao
Jeso'osən' disipl ċhe' ca' šnej lao
chsa'ogüe'. Na' gwdiłe' lega'aque'
de'en zjənaque' beṇə' la'aždao'
žod na' de'en cui gwse'ejle'e de
que bebane' ladjo beṇə' guat ca'
la'aṇə'əczə beṇə' ca' besə'əle'i le'
gwse'e lega'aque' ca'. ¹⁵Nach gože'
lega'aque': —Le'e žja'ac le'e žjased
le'e žjəlo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əloł
nasyon dižə' güen dižə' cobə de'en
chzejni'in ċhia'. ¹⁶Na' beṇə' ca'
so'onlilažə' nada' na' yesə'əchoe'
nis bito žjəya'aque' lao yi' gabilən'.
Na' beṇə' ca' cui so'onlilažə'

nada' yesə'əbiayi'e lao yi' gabilən'.
¹⁷Na' beṇə' ca' so'onlilažə' nada'
gwnežjoga'aca'ane' yelə' guac par
so'one' de'e quinga: Len yelə' guac
ċhia'anə' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'
zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə',
na' əso'e gwde gwdełə dižə' de'en
cui no chac. ¹⁸Guaquə əso'oxe'e
no bel bia benen na' bitobi gaquə
ċhega'aque'. Na' šə əse'eje' benen
bitobi gonən len lega'aque'.
Guaquə yesə'əxoə' na'aga'aque'enə'
yichj beṇə' ca' chsa'acšene, na'
yesyə'əyaque beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

¹⁹Na' catə' beyož be'e Xancho
Jeso'osən' dižə'ən ca' len
lega'aque', bezi' beca'a Diozən'
le' yoban' gan' chi'e chnabi'e
txen len Xacho Diozən'. ²⁰Na'
disipl ċhe' ca' ja'aque' doxenlə
jəsə'ədixjue'ine' dižə' güen
dižə' cobə de'en chzejni'in
ċhe Jeso'osən', na' le' goclene'
lega'aque' na' bene' par niċh
gwso'one' no miłagr len yelə'
guac ċhe'enə' par blo'e de que
xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.
De'e na'azən' chzoja'.